

LOSSE
VERKOOP
f 2,50

GROESBEEKS MILIEU - JOURNAAL

1981 - 19

IN DIT NUMMER:

HOE HINDERLYK IS DE HINDER -

WET in Groesbeek?

CHEMISCHE BESTRYDINGSMIDDE -

LEN „DOODDOENERS“ deel II

BIOLOGISCHE LANDBOUW

WAT IS DAT?

E.A.

EN NATUURLIJK:

DE KINDERKRANT

RAAMPOSTER

Verschijnt:
tweemaandelijks
Kosten minimaal f15,-
per jaar. Opgave bij
het sekretariaat.

REDAKTIE

Toine de Jong
Henny Brinkhof
Maaïke van Boven
Wilco de Schouwer

REDAKTIE-ADRES

Toine de Jong
Stekkenberg 26
Groesbeek
tel. 08891-3780.

SEKRETARIAAT

Werkgroep Milieubeheer
Groesbeek, Lievensweg 80,
Groesbeek.
tel. 08891-3175.

VRAAGBAAK

Voor informatie, milieu-
klachten e.d.
Iedere woensdag:
van 19.30 tot 21.00 uur
Zevenheuvelenweg 14,
Groesbeek.

MEDEWERKERS

Rudy van Duijhoven
Ellie Loeffen
Hans de Jong
Tijs
Ida Medendorp
Martin van den Bos
Harrie Mortiaux
Jeske de Bekker

◆◆INHOUD◆◆

VOORWOORD VAN DE REDAKTIE..... blz. 1

AKTIVITEITEN AFDELING NATUURBEHOUD

VLEERMUIZEN door Jeske de Bekker..... blz. 2

VERSLAG ONDERZOEK HINDERWETVERGUNNINGEN

 door Rudy van Duijhoven..... blz. 3

WEET U..... blz. 12

MILIEU-RONDOM-MILIEU..... blz. 14

COLLAGE PAGINA..... blz. 18

RECYCLEN IS WINST MAKEN..... blz. 19

NOTULEN VAN DE VERGADERING..... blz. 20

MILIEUVRIENDELIJKE ADVERTENTIES..... blz. 20

EERSTE INDRUKKEN ENDURORIT..... blz. 21

DE KRITISCHE KONSUMENT..... blz. 22

CHEMISCHE BESTRIJDINGSMIDDELEN deel 2

 door Hans de Jong..... blz. 24

HET GOUDHAANTJE

 door Toine de Jong..... blz. 26

BIOLOGISCHE LANDBOUW

 door Tijs..... blz. 27

JAARVERSLAG AFDELING MILIEUHYGIENE..... blz. 30

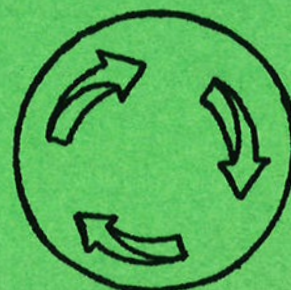
MILIEU-POLITIEK- MILIEU..... blz. 32

DE KINDERKRANT door Ida Medendorp

VERSCHEIJNINGSDATUM FEBRUARI 1981.

KRINGLOOPPAPIER ==

VOORWOORD

DE GROTE BOEM.

Op 24 januari 1961 gebeurde er een ongeluk. Een B52 bommenwerper stortte neer in Amerika. Nog juist op tijd kon de nucleaire lading aan parachutes worden afgeworpen. Bij één van de bommen raakte 5 van de 6 vergrendelingen verbroken bij het neerkomen. Als ook die laatste verbroken was, had zich een kernexplosie voorgedaan, die 1800 keer zo groot was als de bom op Hiroshima.....

Er zijn mensen die zeggen dat de verschrikkingen, die aan het gebruik van atombommen zitten, de garantie ervoor zijn, dat ze nooit gebruikt zullen worden. Zij gaan er van uit dat de mensen redelijk zijn....

Sigmund Freud merkte op dat ons denken en doen voor het grootste deel bepaald wordt door het onbewuste deel van ons en niet door het bewuste (redelijke). Dit zelfde geldt ook voor de maatschappij waarin we leven. Denk maar eens aan vreemdelingenhaat, die geleid heeft tot de vervolging en dood van vele joden, zigeuners, homofielen, communisten etc.

Wat is de rede die hierachter zit?

En wat te denken van van de steeds wederkerende roep om een leider?

Terugval in geloof? Het nodig hebben van een vijand? De passiviteit van de mensen? Discipline? Angst voor vrijheid? Uitbuiting? Milieuvernietiging?

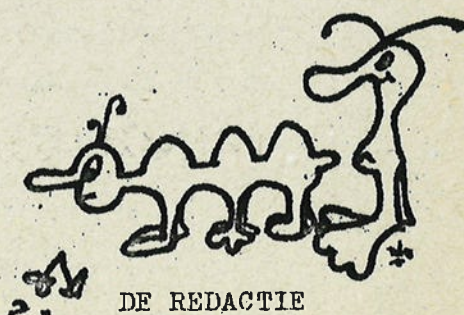
Wat is nu dat onbewuste of deel van het onbewuste, dat tegen het leven is?

Men is erachter gekomen dat het datgene is dat je weggedrongen hebt uit het bewuste. Het zijn onoplosbare conflicten, die je moet wegstoppen, zodat je er niet steeds mee gekonfronteerd wordt. Het is een bescherming tegen jezelf. De conflicten doen zich veelvuldig voor in de opvoeding: Je kunt een hekel hebben aan je ouders omdat ze allerlei dingen verbieden die jij heel leuk vindt. Maar je mag geen hekel aan ze hebben, want je bent van hen afhankelijk. Het ergste wat je kan overkomen is hun liefde verspelen. Dit is één van de onoplosbare conflicten. De agressie wordt verdrongen. Laten zal het zich uiten.

Echt vrij opgevoede mensen hebben dit verdrongene niet.

Dit betekend dat vrije opvoeding leidt tot een nieuwe cultuur, een die mensvriendelijk is. Maar wie is er vrij opgevoed en wie kan vrij opvoeden??

Neen, die atombommen vallen niet, ben je gek.

DE REDACTIE

VLEERMUIZEN

De afdeling Natuurbehoud heeft zich de laatste tijd o.a. bezig gehouden met vleermuizen.

We weten dat deze dieren op verschillende plaatsen in Groesbeek nog voorkomen. Daarom leek het ons verstandig (en interessant) om wat misverstanden over deze dieren uit de weg te ruimen, wat meer te vertellen over hun levenswijze en duidelijk te maken dat ze hun bescherming hard nodig hebben.

Het resultaat van deze "arbeid" is te zien in de vorm van een tentoonstelling in de openbare bibliotheek (tot eind februari).

Op vier grote panelen zijn daar foto's, informatie en krantenknipsels over vleermuizen te zien.

Ook wordt er uitgelegd hoe je zelf een vleermuizenkast kunt maken of hoe je vleermuizen op een andere manier kunt beschermen.

We willen maar zeggen: ga er eens kijken!!

Het lijkt ons erg nuttig en interessant om wat meer over deze dieren te weten te komen.

De tentoonstelling is gemaakt door: *Hans Steenbeek (tel: 3255)

*Jeske de Bekker (tel: 1901)

*Wilke v.d. Kamp (tel: 2468)

Oproep: Weet U in Groesbeek plaatsen waar vleermuizen zich regelmatig ophouden?

Geef dat dan a.u.b. aan ons door: we zijn n.l. bezig met het inventariseren van deze dieren in Groesbeek. U kunt ons bereiken via de bovenstaande telefoonnummers.

Bij voorbaat dank!

Verlag onderzoek hinderwetvergunningen

INLEIDING

Begin dit jaar (1980) hebben wij, dat zijn twee leden van de afdeling Milieuhygiëne van de Werkgroep Milieubeheer Groesbeek (WMG), een onderzoek ingesteld naar de Hinderwetvergunningen die er in Groesbeek afgegeven of eventueel geweigerd zijn.

We zijn hiervoor enkele keren op het Gemeentehuis in het centrum geweest, waar we op de afdeling Algemene Zaken de afgegeven vergunningen en de aanvragen daarvoor konden overschrijven. De heer van Oud-Broekhuizen, ambtenaar op die afdeling willen we hierbij nogmaals bedanken voor zijn medewerking.

I

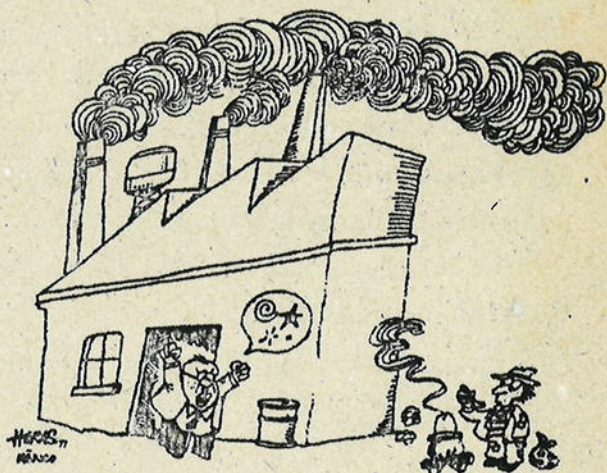
De Hinderwet kwam in de vorige eeuw tot stand, zo in de tijd van stoomketels die ontploften en van de sissende stoommachines. Deze Hinderwet was bedoeld om burgers te beschermen tegen hinder en gevaar. In 1952 werd de Hinderwet voor het laatst herzien, sindsdien zijn er sectorale wetten tot stand gekomen; zij beslaan ieder bepaalde gebieden waarop de Hinderwet van toepassing was.

Zo wordt de luchtverontreiniging, die van grote omvang is geregeld in de Wet inzake de luchtverontreiniging oppervlaktewateren van 1970, de geluidshinder door de toekomstige Wet geluidshinder en de bodemvervuiling door de te verwachten Wet bodembescherming.

De speciale (lees : gevaarlijker) soorten vervuiling worden geregeld in andere wetten zoals de Wet chemische afvalstoffen, de inmiddels gedeeltelijk in werking getreden Wet afvalstoffen, de Kernenergiewet, enz.

De meeste hinderwetvergunningen worden door het gemeentebestuur verleend, de vergunningen die verband houden met de sectorale wetten meestal door het provinciaal bestuur.

Er moet voordat een installatie (b.v. fabriek, agrarisch bedrijf) wordt gebouwd eerst een Hinderwetvergunning worden aangevraagd en verleend zijn; ook in Groesbeek is het nog vaak zo dat het bedrijf er al staat voordat

er een vergunning wordt aangevraagd, ze worden dan aangevraagd voor het " in werking houden van het bedrijf ". Deze handelwijze is echter in strijd met de wet.

Als er een vergunning is aangevraagd, is er inspraak mogelijk van burgers (nadat de aanvraag in de plaatselijke krant is vermeld, zie de afbeelding.)Zij, de burgers kunnen verzoeken b.v. strengere voorwaarden te stellen

om het bedrijf zo min mogelijk hinder te laten veroorzaken. De burgers (meestal mensen uit de omgeving van het bedrijf, belanghebbenden of milieugroeperingen) kunnen ook vragen de vergunning niet te verlenen als blijkt dat het niet mogelijk is om door strengere voorwaarden ernstige hinder te voorkomen. Het gemeentebestuur moet zich over de vergunning laten adviseren door tenminste de Arbeidsinspectie en de Inspecteur voor de Volksgezondheid en stelt daarna de vergunning met of zonder de voorwaarden op.

De bedrijven en instellingen die onder de Hinderwet vallen staan vermeld in het Hinderbesluit. De hinder die kan worden veroorzaakt is lawaai, verspreiding van stank en stof, het gevaar van brand en explosies, vergiftiging, die waarbij dus schade aan de gezondheid en goederen kan worden veroorzaakt.

In dat Hinderbesluit zijn genoemd : fabrieken voor de bewerking van

HINDERWET/WET ALGEMENE BEPALINGEN MILIEUHYGIËNE

Openbare bekendmaking

Burgemeester en wethouders van Groesbeek maken bekend, dat ter secretarie van de bovenvermelde gemeente ter inzage ligt een van de vereiste bijlagen voorzien verzoek om vergunning ingevolge de Hinderwet van de heer B.J. Eekhof, Stollenbergweg 22, 6572 AC Berg en Dal voor het oprichten, in werking brengen en in werking houden van een bawaarplaats voor vuurwerk op het perceel Watertorenweg 6 te Berg en Dal, kadastraal bekend gemeente Groesbeek, sectie K, nr. 111.

Terinzagelegging

Vanaf heden kunnen het verzoek en de daarop betrekking hebbende bescheiden worden ingezien van maandag tot en met vrijdag tussen 8.30 en 12.30 uur, alsmede op de eerste vier woensdagen na de dagtekening van deze kennisgeving van 17.00-20.00 uur

Mondelinge toelichting

Desgewenst kan mondelinge toelichting op de stukken worden gevraagd ter secretarie op de afdeling Algemene Zaken, dan wel telefonisch onder nummer 08891-1654, toestel 142.

Bezwaren

Tot 19 december 1980 kunnen gemotiveerde schriftelijke bezwaren worden ingediend bij het college van burgemeester en wethouders van Groesbeek, Postbus 20, 6560 AA Groesbeek. De indiner kan daarbij verzoeken zijn persoonlijke gegevens niet bekend te maken. Mondelinge bezwaren kunnen worden ingediend tijdens de openbare zitting welke zal worden gehouden op dinsdag 9 december 1980 om 10.30 uur in het gemeentehuis van Groesbeek. Daarbij zal gelegenheid worden gegeven omtrent het verzoek van gedachten te wisselen.

Beroepsschrift

De aandacht wordt erop gevestigd, dat het recht een beroepsschrift in te dienen bij Hare Majesteit de Koningin tegen de door het gemeentebestuur te nemen beschikking, uitsluitend is voorbehouden aan degenen die mondeling dan wel schriftelijk bezwaren hebben ingediend.

Groesbeek, 19 november 1980.

Burgemeester en wethouders voornoemd,
De secretaris, J.A.P. van Bernebeek
De burgemeester, E.A.A. van Gils

landbouwproducten en voedingsmiddelen, inrichtingen voor de bewaring en bewerking van afval, garages, beton- en asfaltfabrieken, steenbakkerijen, metaalbewerkingsbedrijven, galvaniseerbedrijven (Galvaniseren : d.m.v. stroom laagje metaal ergens op aan brengen), farmaceutische fabrieken (maken geneesmiddelen), munitie en springstoffabrieken, schietbanen, gas en petroleumopslag, verf en vernisfabrieken, houtbewerkingsbedrijven, melkfabrieken, rubberfabrieken, visfabrieken e.d.

Ook vallen onder de Hinderwet : inrichtingen met electromotoren van meer dan 2 pk, verbrandingsmotoren groter dan 0,25 pk, stoommachines groter dan 1 pk, met stoomketels, grotere propaangastanks, met vuurwerkopslag, skelterbanen alsmede gasdruk- en regelstations.

Zowel binnen als buiten de bebouwde kom is de hinderwetvergunning voor intensieve veehouderijbedrijven, belangrijk als middel ter voorkoming

van de stankverspreiding. Vanaf 1967 is het door een uitspraak duidelijk dat dergelijke bedrijven een hinderwetvergunning moeten hebben op grond van de mestopslag.

Die mestopslag of een stinkstal die dichtbij een woonwijk ligt zou na wijziging van de hinderwet, met subsidie verplaatst kunnen worden; in de begroting van 1977 van het ministerie van Volksgezondheid en Milieuhygiëne is aangekondigd dat er maatregelen genomen zullen worden om hinderlijk gelegen bedrijven te verplaatsen

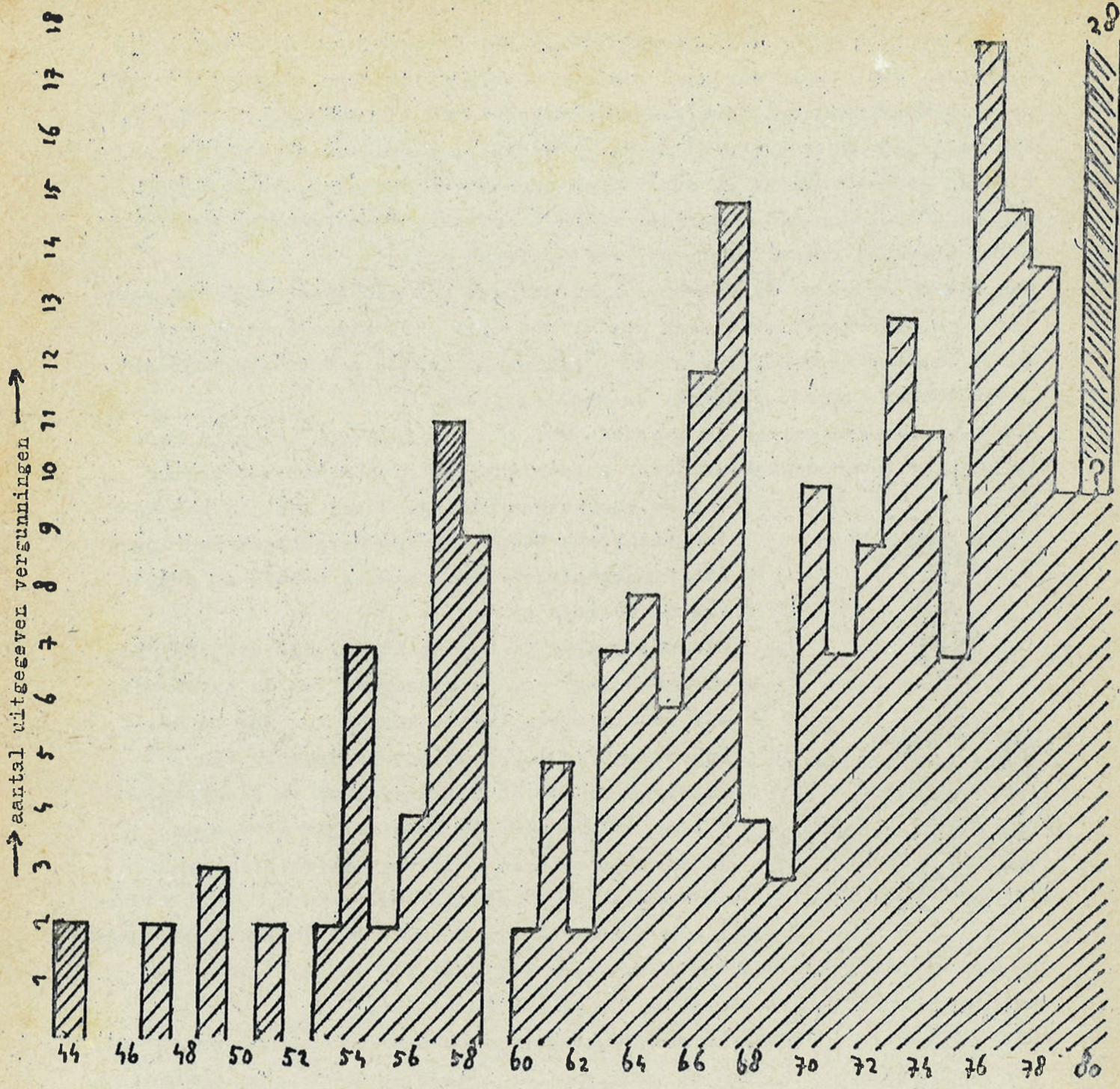
In Groesbeek wordt er naar gestreefd alle bedrijven die een Hinderwetvergunning hebben eenmaal per jaar,

de wat gevaarlijker bedrijven tweemaal per jaar, af te gaan om te controleren op juiste adressen, juiste vergunningen, e.d.

Het afgeven en controleren van de hinderwetvergunningen komt hier eigenlijk pas de laatste jaren goed op gang, het is altijd een sluitpost geweest in onze gemeente, mede door personeelsgebrek. De laatste tijd is de administratie weer een beetje op orde gebracht en zoals gezegd streeft men ernaar meer te gaan controleren.

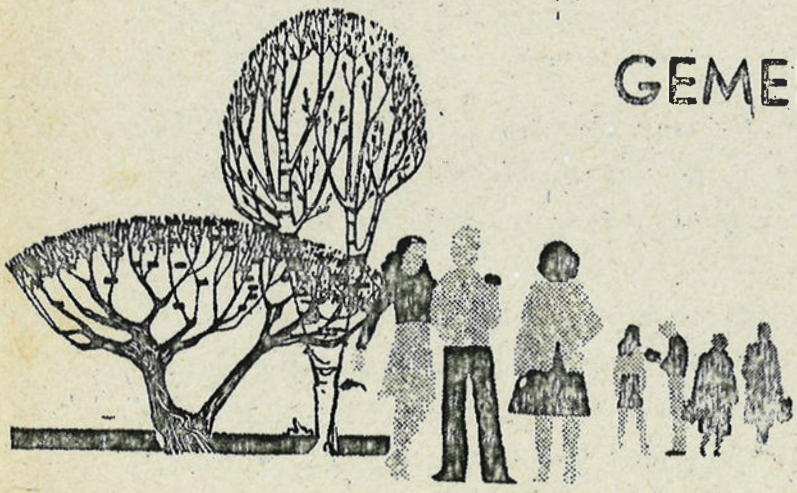
Voor de vergunning betaalt men een vergoeding (leges), o.a. ook voor het onderzoek naar de geschiktheid van de installatie, voorzover nodig. Liggen er opslagtanks dan betaalt de eigenaar naar gelang de grootte 40 - 100 gulden.

Boetes voor het niet hebben van de vereiste vergunning worden zelden gegeven, maar men loopt wel kans op een maximum gevangenisstraf van 2 tot 3 maanden. Als iemand geen Hinderwetvergunning heeft hoewel hij er wel een nodig heeft, dan moet er een lange wettelijke weg gevolgd worden, hetzelfde geldt als hij de regels van de vergunning niet naleeft.

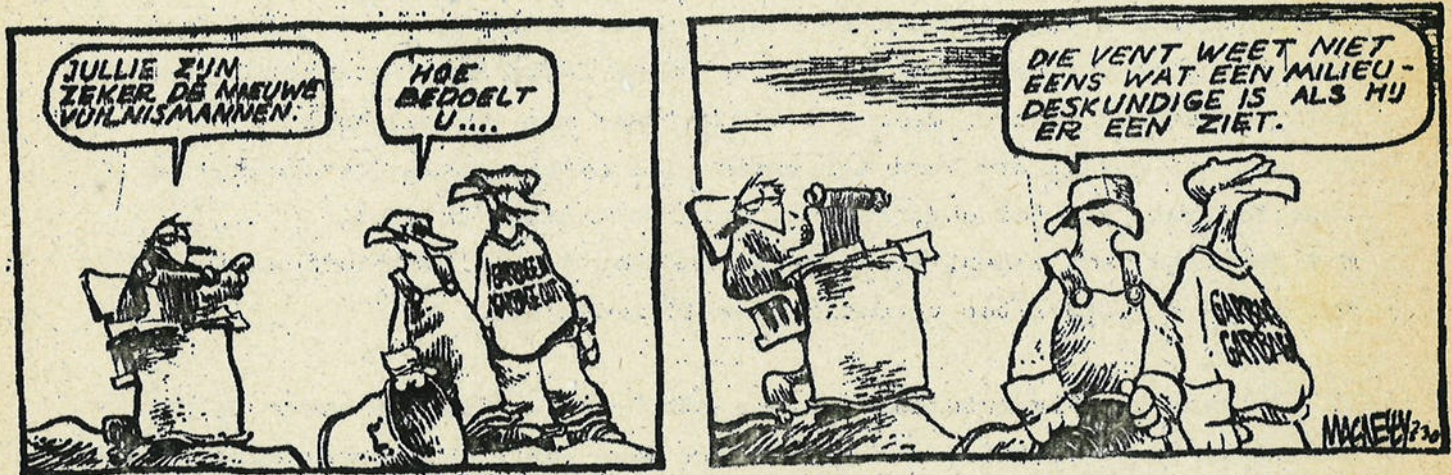
→ jaren →

GEMEENTE GROESBEEK

Vanaf het oorlogsjaar 1944 zijn er in de Gemeente Groesbeek 225 hinderwetvergunningen afgegeven, sommige voor het oprichten van een bedrijf, andere voor uitbreidingen en er zijn er ook enkele geweigerd in de loop der jaren. In de grafiek op de vorige pagina kunt U zien hoeveel hinderwetvergunningen er ieder jaar werden uitgegeven, de geweigerde vergunningen zijn hier ook bij geteld.

Als U de grafiek bekijkt is het eerste wat opvalt dat er in de jaren 1971 tot en met 1980, de laatste tien jaar dus, ongeveer evenveel vergunningen zijn afgegeven als in de bijna 30 jaar daarvoor.

(Wat wij onderzocht hebben is het vergunningenregister, niet geheel up to date)
 Het is duidelijk dat de gemeente de laatste jaren heel wat meer aandacht besteedt of dat de mensen die een vergunning nodig hebben hem ock werkelijk aanvragen.

Wat ook opvalt is het feit dat er zoveel verschil is in de aantallen afgegeven vergunningen van jaar tot jaar. Zo werden er b.v. in 1967 nog 15 vergunningen afgegeven terwijl in het daaropvolgende jaar er nog maar 4 vergunningen werden afgegeven.

In de jaren 1945, '46, '48, '50, '52 en '59 werden zelfs helemaal geen vergunningen afgegeven. Het record aantal ligt tot nu toe bij 1976 toen er 18 hinderwetvergunningen werden afgegeven. (Januari '81 werd bekend dat er in 1980 in totaal zelfs 28 vergunningen zijn afgegeven.).

a) Als men de bedrijven en instellingen die een hinderwetvergunning hebben zou moeten indelen, dan zou dat er ongeveer zo uit gaan zien :

de agrarische sector	58
tankstations,bedrijven metpropaninstallatie,enz.	49
gasdruk en regelstations,opjaagstations, e.d.	18
fabrieken, werkplaatsen, winkels;	60
de anderen (bejaardentehuis,schietinrichting)	14

Deze cijfers komen niet helemaal overeen met de getallen uit de grafiek omdat er b.v. bedrijven zijn die meerdere vergunningen hebben en zo zijn er ook agrarische bedrijven die een propaaninstallatie hebben. In dit laatste geval hebben we het bedrijf bij allebei de sectoren ingedeeld. Zoals ook in andere plaatsen het geval zal zijn vormen de bedrijven uit de agrarische sector, de tankstations en andere opslagplaatsen van onze brandstoffen en de fabrieken, werkplaatsen en winkels de hoofdmoot van de uitgegeven vergunningen.

b) Als men het aantal liters brandstof optelt dat er alleen al volgens de vergunningen ligt opgeborgen (het meeste onder de grond) dan komt men uit op ongeveer 335.000 (!) liter. Deze tanks zijn natuurlijk niet altijd helemaal gevuld, maar het blijft toch nog een heleboel.

Als men dit aantal zou verdelen onder alle inwoners van Groesbeek, zou iedereen van jong tot oud, ruim 18 liter brandstof krijgen.

Het grootste deel nemen, zoals te verwachten is, de tankstations in met met bijna 280.000 liter verdeeld over 18 bedrijven.

c) Volgens het Hinderbesluit vallen ook " inrichtingen " onder de Hinderwet die electromotoren hebben van meer dan 2 pk, verbrandingsmotoren groter dan 0,25 pk of stoommachines groter dan 1 pk. Als een deel van het bedrijf hinderwetplichtig is (men heeft b.v. electromotoren van meer dan 2 pk) dan valt het hele bedrijf onder de Hinderwet en moet er dus ook over het gehele bedrijf een vergunning afgegeven worden. Dit is een punt wat volgens ons in Groesbeek nog niet zo bekend is. Het totaal aantal pk's wat er aan machines (volgens de vergunningen) in Groesbeek staat is zo'n 1230 pk; helaas staat in de vergunningen vaak niet aangegeven om hoeveel pk het gaat bij de machines die bij de inrichting horen.

d) Twee zaken die jammer genoeg ook vaak niet ingevuld zijn op de vergunning zijn :

- 1) onder welke groep het bedrijf valt volgens artikel 1 van het Hinderbesluit.
- 2) of de afgegeven vergunning en daarmee ook het betreffende bedrijf wel of niet onder de Veiligheidswet van 1934 valt.

ad 1) Het Hinderbesluit kent (tenminste volgens onze lijsten van vergunningen) ongeveer 26 groepen, dit was namelijk het hoogste getal dat in Romeinse cijfers op een van de hinderwetvergunningen was vermeld.

Vooraf dit onderdeel is erg weinig ingevuld op de vergunningen,

slechts op ongeveer 1/3 deel van de afgegeven vergunningen. Dit is waarschijnlijk niet zo'n belangrijk onderdeel van de vertunning, het is meer een poging de verschillende bedrijven onder te delen.

ad 2) De meeste vergunningen vallen wel onder de Veiligheidswet, aldus de heer van Oud-Broekhuizen; ook degene waarbij dit niet is vermeld vallen meestal wel onder deze wet.

Als bedrijven onder deze wet vallen dan zal dat betekenen dat ze een gevaar binnen de inrichting zouden kunnen zijn of dat er bepaalde zaken staan opgesteld die gevaarlijk zouden kunnen zijn (ze zouden b.v. in de brand kunnen vliegen of ontploffen) voor dat bedrijf of de directe omgeving ervan. Men valt overigens al onder deze wet als men enige electromotoren opgesteld heeft staan.

				Hinderwet
vergunninghouder (verzoeker)		rechtverkrigende(n)		
aard of soort der inrichting		bewoogkracht (soort en vermogen)	groep volgens art. 1 Hinderbesluit	valt wel/niet onder de Veiligheidswet 1934. voldoet wel/niet aan eisen Veiligheidswet 1934.
verdere bijzonderheden			kennisgeving art. 7, lid 2 Hinderwet d.d.:	
plaatselijke ligging		knd. gemeente	sectie en nr.(s)	
beschikkingen	bij besluit van d.d.	in beroep bij Koninklijk besluit d.d.	moet zijn voltooid en in werking gobr. op	reden niet ontvankelijkverklaring
verzoek niet ontvankelijk verklaard				
vergunning geweigerd				
vergunning verleend				onvoorwaardelijk/voorwaardelijk
vergunning tot uitbreiding verleend				onvoorwaardelijk/voorwaardelijk
idem				onvoorwaardelijk/voorwaardelijk
nieuwe vergunning ex art. 6a verleend				onvoorwaardelijk/voorwaardelijk
nieuwe of gewijzigde voorwaarden opgelegd				op de inrichting is van toepassing een verordening ex artikel 3 der wet, vastgesteld bij raadsbesluit
idem				d.d.
voorwaarden ingetrokken				
idem				

-samsom 6840 iv

V.

Als er verder niets bijzonders gebeurde, geen belangrijke bezwaarschriften bijvoorbeeld, dan duurde het toch nog ruim 1 tot bijna 2½ jaar voordat men U de aangevraagde vergunning verleende. Sedert de invoering van de Wet Algemene Bepalingen Milieuhygiëne moet hij binnen 7 maanden verleend worden. In de loop de jaren werden er door de Gemeente Groesbeek ook enkele Hinderwetvergunningen geweigerd. Zo werd b.v. het verzoek van de heer Jansen uit Deest om de inmiddels al beruchte varkensfokkerij op te mogen richten vlakbij de Horst geweigerd. Tegen deze Hinderwetvergunning waren

toen zoveel bezwaarschriften binnengekomen, ook van de Werkgroep Milieubeheer Groesbeek, dat de vergunning werd geweigerd door de Gemeente (het College van B. en W). Tegen deze weigering is beroep ingesteld op de Kroon door de heer Jansen, waarop nog geen uitspraak is gekomen.

Een andere aanvraag voor een vergunning die geweigerd werd was het verzoek van de heer Meijers voor een vergunning voor het oprichten van een nertsenfokkerij aan de Hoge Horst. De vergunning is in 1974 (in maart) geweigerd.

In december 1977 is een vergunning geweigerd voor de uitbreiding van het agrarisch bedrijf van de heer Jansen aan de Postweg met 300 mest- en 100 afspeenvarkens.

Er liepen het afgelopen jaar 4 beroepen tegen de Hinderwet in Groesbeek:

1) zoals al vermeld is is de heer Jansen uit Deest in beroep gegaan omdat hij geen varkensfokkerij mocht bouwen op de Horst;

2) de inspect. van de Volksgezondheid is in beroep gegaan tegen de (door de gemeente al goedgekeurde) plaatsing van een LPG-tank door de Fina op de Nieuweg 5; de inspecteur is in het gelijk gesteld, de vergunning is geweigerd.

3) Ultra-gas B.V. was in beroep gegaan om het bedrijf geen LPG-tank mocht leggen bij een tankstation langs de Oude Kleefsebaan; de kroon stelde de gemeente in het gelijk en verwierp het ingestelde beroep.

4) Nimrod's huis BV is in beroep gegaan tegen de naar haar mening te strenge voorwaarden die de gemeente heeft verbonden aan de vergunning tbv de schietbaan.

Onder de onderzochte Hinderwetvergunningen zaten ook enkele bijzondere die opvielen tussen de rest. Zo heeft de Rijkspolitie een vergunning om kamerschietoefeningen te houden op de zolder van de Gerardus Majella-school, als de heren van de Rijkspolitie hun spullen maar iedere keer goed opbergen of meenemen, een schoolgebouw is vanwege de vele kinderen die er rondlopen niet zo geschikt om er schietoefeningen in te houden. De volgende is eigenlijk wel de meest bijzondere : de Stichting Werkenrode van de Plakseweg kreeg in 1976 een vergunning voor de " training, vorming en beroepsopleiding licht gehandicapten "!! Dit is dus geen vergunning voor een hinderlijke geur of een hinderlijk geluid, maar voor hinderlijke mensen ?! Zeer vreemd mogen we wel zeggen. Vermeld moet worden dat ze hem zelf hadden aangevraagd.

Als U zich afvraagt of een bepaald bedrijf wel een hinderwetvergunning heeft of U zou de lijsten eens willen inzien, de lijsten liggen voorlopig nog bij R. v. Duijnhoven thuis, later zullen ze in het Milieuclubgebouw gelegd worden. Kom gerust eens langs.

CONCLUSIES

Doordat we geen andere cijfers en/of lijsten hadden konden we geen verdere vergelijkingen maken overeenkomsten zoeken, we zijn met dit verslag niet al te diep gaan graven.

Het is wel duidelijk dat er in Groesbeek nog meer bedrijven zijn die een hinderwetvergunning nodig hebben, we denken hierbij vooral aan agrarische bedrijven (boerderijen met mestopslag, kassen met verwarming, enz.) maar ook aan verschillende bedrijven zoals de Raican die een zeer hinderlijke, tinnerachtige geur verspreid die kan leiden tot hoofdpijnen en misselijkheid; voor het spuitwerk dat daar verricht wordt is zeker wel een hinderwetvergunning nodig.

Zoals gezegd is er aan de Hinderwetvergunningen in vroeger zeer weinig gedaan en we hebben veel waardering voor degenen die nu de hele administratie weer op orde brengen en die het controleren van de verschillende inrichtingen gaan opzetten en uitvoeren.

Sinds enige tijd ontvangen wij nu direct van de gemeente de aanvragen van een hinderwetvergunning, dat is makkelijk want het is nu niet meer nodig dat we nog te laat zijn met reageren.

We danken hierbij nogmaals de ambtenaren die ons behulpzaam zijn geweest en die hadden gezorgd voor koffie tijdens het overschrijven van de vergunningen dat overigens bijna twee morgens kostte.

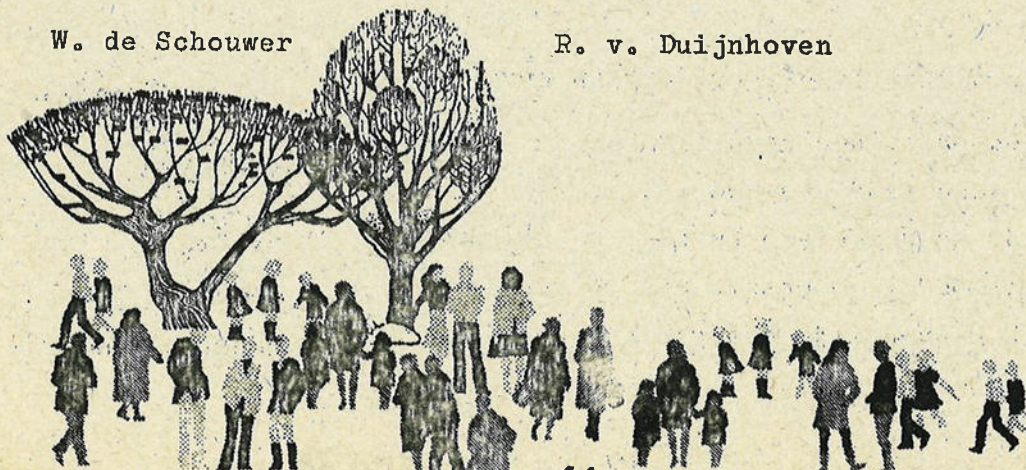
Hiermee besluiten we ons verslag.

Literatuur: Milieuwetten zijn er niet voor niets
Wiardi Beckman Stichting
uitgegeven door de Vereniging Milieudefensie

Namens de afdeling Milieuhygiëne van de Werkgroep Milieubeheer :

W. de Schouwer

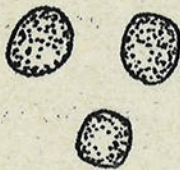
R. v. Duijnhoven

WEET U....

dat voor groenwieren op bomen het nu het beste jaargetijde is.

Als je naar de stammen van bomen kijkt, zie je er allerlei plantjes op zitten. Meestal grijsgroene en felgroene "aanslag". De grijsgroene zijn korstmossen, die vaak als korstjes op de stammen zitten. De ingewikkelder struikvormigen zijn door de luchtvervuiling verdwenen. Het fel groene spul zijn eencellige groenwiertjes. Zij behoren tot het geslacht pleurococcus. Pas onder de mikroscoop is te zien dat deze groene "aanslag" bestaat uit duizenden kleine groene bolletjes.

pleurococcus

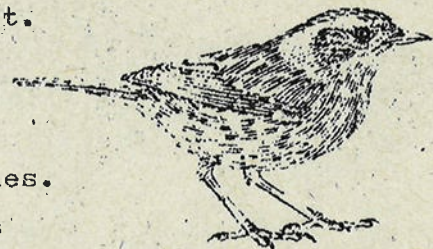
Als je er op let, dan zie je dat de boomstammen (vooral van beuken) in de winter groener zijn dan in de zomer. Vreemd, je zou eigenlijk net het omgekeerde verwachten. Het groener zijn van de stammen betekend dat het algje beter groeit. De winter is voor het plantje blijkbaar gunstiger dan de zomer. Kom je in de zomer in een beukenbos, dan zie je waarom dit

zo is. Je ziet nl. niet zo veel. Het is er vrij donker. Iedereen weet dat groene planten, dus ook groenwieren licht nodig hebben om te groeien. Hoewel de temperatuur in de zomer gunstig is, is er voor de groenwieren te weinig licht om goed te kunnen groeien. Daarnaast treedt er in de zomer door de hoge temperaturen snel droogte op. Hoewel deze groenwieren prima uitdroging kunnen verdragen, hebben ze toch water nodig om te kunnen groeien.

In het winterseizoen doen zich deze problemen niet zo sterk voor. Het is licht, want het blad is van de bomen, het is vrij vochtig en het is plaatselijk zelfs vaak warm. Dit komt omdat de zon de recht op de (rechttopstaande) stammen schijnt. De boomstammen nemen de zonnestralen op en worden aan de oppervlakte warm. "Buiten" kan het dan enkele graden vriezen.

dat de onopvallende heggemus nu opvalt.

Dit vrij onopvallende vogeltje kun je omstreeks deze tijd vaak horen. Vooral 's ochtends op daken van huizen en antennes. Het valt op omdat de meeste andere vogels nog niet begonnen zijn met zingen, want het

Heggemus *Prunella modularis*

liedje op zich stelt niet zo heel veel voor. Het lijkt wat op de zang van het luidruchtige winterkoninkje, alleen korter en zachter. Het klinkt een beetje als een metalig tsisisi (wat dat dan ook moge zijn). Ook het uiterlijk van de heggemus springt niet erg in het oog.

De bovenkant lijkt op een gewone mus, voor de rest is de vogel heel anders. De kop en onderkant zijn nl. blauwgrijs. De reden waarom het vogeltje hier "blauwmenneke" genoemd wordt. De poten en snavel zijn roodachtig. Anders dan de gewone huismus, is de heggemus een insekteneter (dunne snavel).

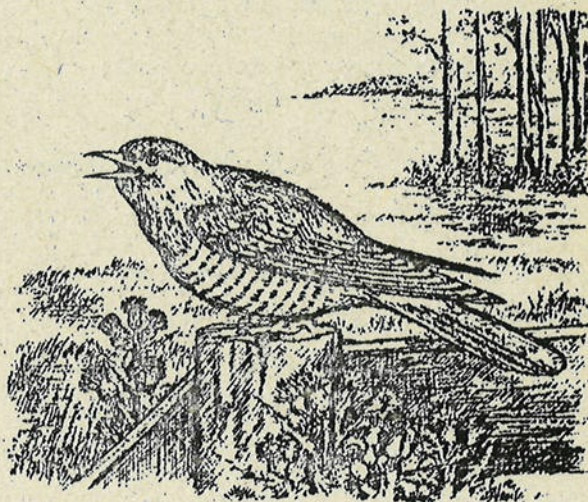
De heggemus komt overal voor waar dekking is. Het meest treffen we ze aan in ongedunde 10-25 jarige sparrenaanplant. Dit is ook de reden waarom de heggemus hier in het dorp zo veel voorkomt. In veel tuinen staan dichte hagen of coniferen. Ze vormen een ideale broedplaats voor het "blauwmenneke". Jaarlijks worden 2-3 broedsels grootgebracht. Het legsel bestaat uit 3-6 prachtig blauwe eieren. Soms ligt daar wel eens een groter blauw ei tussen. Dit is van een koekoek, die vaak haar eieren legt in het nest van de heggemus. Komt de jonge koekoek uit, dan duwt het de eieren

of jongen van de heggemus uit het nest. Het krijgt dan al het voer, dat beide pleegouders aanslepen. Op het laatst is de uit het nest puilende jonge koekoek zo groot, dat als de heggemus het voert, ze op de kop van de koekoek moet gaan zitten om er bij te kunnen.

Als de jonge koekoek uitgevlogen is en het een vrouwtje is, zal ze het jaar daarop weer in het nest van een heggemus haar eieren leggen.

Het "blauwmenneke" is heel algemeen. In Nederland broeden naar schatting 125.000- 170.000 paren. Toch kennen maar weinig mensen deze leuke vogel. Maar ook voor deze vogel geldt, net als zo vaak: Als je hem één keer gezien hebt, zie je hem overal.

Opletten dus.

Koekoek *Cuculus canorus*

WEET U . . .

BOMEN TREUREN OM VERLIEFDE

In het Westduitse plaatsje Paderborn is het lokale bomenbestand danig aangetast. Ruim 18000 bomen lieten het leven doordat verliefden er hun namen in krasten.

Het gemeentebestuur van Paderborn heeft nu een speciaal stuk bos voor de verliefden gereserveerd. Hier kunnen zij een boom kopen waarop dan een bord van metaal met hun naam wordt aangebracht. In Groesbeek hebben we geen last van deze kraskwaal, trouwens de bomen binnen de bebouwde kom worden zowiezo meestal niet oud genoeg om de verliefden in onze gemeente de kans te geven er hun naam op aan te brengen!

milieu ~~om~~ rondom ~~om~~ milieu ~~om~~ rondom ~~om~~

MILIEU SLACHTOFFER?

Minister van Ardenne (ec. zaken) heeft, mede namens zijn collega's Ginjaar (milieu) en Tuijnman (verkeer en waterstaat), de regeringsnota "Kosten en macro-economische gevolgen van het milieubeleid" aan de kamer aangeboden, waaruit blijkt dat de milieulasten de komende jaren fors zullen stijgen. De 3 miljard van 1980 ($\pm 0,9\%$ van het bruto nationaal product, prijspeil '78) zullen oplopen tot ± 5 miljard in 1985. Mochten in deze periode de prijseffecten van de milieumaatregelen volledig in de lonen worden gecompenseerd, dan zal de werkgelegenheid de eerstkomende 5 jaar met ruim 8000 manjaren afnemen, terwijl de werkloosheid met 5500 manjaren stijgt. De werkgeversorganisaties VNO en NCW zeggen in hun reactie hierop de noodzaak van een goed milieubeleid niet in twijfel te trekken, maar volgens hen moeten de maatschappelijke lasten en baten wel goed tegen elkaar worden afgewogen, willen de financieringen en uitvoeringen van het milieubeleid niet vastlopen.

Het Delfse chemisch-farmaceutisch

bedrijf Gist Brocades heeft in ieder geval de weegschaal al bijna naar hun kant doen neerslaan.

Het bedrijf hoeft waarschijnlijk dit jaar geen gebruik meer te maken van een zuiveringsinstallatie in Den Haag, maar mag nu misschien zijn afvalwater rechtstreeks in de Noordzee lozen.

Dit omdat het dan 20 miljoen gulden voor de reiniging van het afvalwater zou moeten betalen. Deze 20 miljoen gulden zou de levensvatbaarheid van het bedrijf (omzet 1 miljard, winst '80 \pm 20 miljoen) kunnen aantasten.

Volgens het ministerie van Verkeer en Waterstaat en Gist zelf betekent dit slechts een "geringe extrabelasting van het zeemilieu".

De ontheffing, die waarschijnlijk verleent zal worden, betekent volgens een woordvoerder van Gist niet dat ze nu geen geld meer uitgeven voor milieumaatregelen. Het geld wordt nu gebruikt om alternatieve afbreekmethoden te ontwikkelen en men hoopt dat Gist over zeven jaar het grootste deel van het afvalwater in huis kan houden.

Vragen we ons toch af waarvoor die zuiveringsinstallatie in Den Haag dan dient?

Voor de toekomst hopen we dat een slechte economie niet tot een slecht

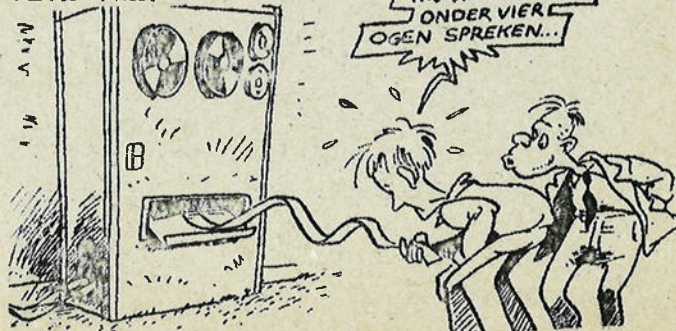
milieu ~~om~~ rondom ~~om~~ milieubeleid zal leiden!

WERKELOOS OF ZIEK?

De steeds verder gaande automatisering leidt in tegenstelling tot wat aangenomen wordt, eerder tot verslechtering dan verbetering van de kwaliteit van het overgebleven werk.

Dit concludeert TNO uit een onderzoek. Vormen van automatisering in de 50-tiger en 60-tiger jaren gaven vaak een verbetering van de werkomstandigheden te zien. Gaat deze automatisering echter verder, dan ontstaat er veel passief bewakingswerk en mensen die dit werk doen zijn minder tevreden, hebben meer gezondheidsklachten en een hoger ziekteverzuim, aldus TNO.

De computer: je wordt er werkeloos of ziek van!

ISOLATIE-ZIEKTE

De laatste jaren hebben veel mensen hun woning geïsoleerd om energie te besparen, een hoopvolle ontwikkeling dachten wij.

Bij een onderzoek door de landbouwhogeschool in Wageningen kwam echter aan het licht dat de "kierenjacht" die met het isoleren gepaard gaat kan leiden tot een verminderde ventilatie en dat is niet bevordelijk voor het milieu binnenshuis.

De bewoners worden daardoor meer dan voorheen blootgesteld aan schadelijke stoffen, zoals tabaksrook, koolmonoxyde en stikstofoxyden (gastoestellen), formaldehyde (spaanplaat en isolatieschuim) en radio-actieve stoffen (van nature in kleine concentraties aanwezig in bouwmaterialen als beton en gipsplaat).

De Wageningse onderzoekers willen niet dat er nu maar gestopt moet worden met energiebesparende maatregelen, maar zij pleiten er wel voor dat isolatie van woningen met verstand dient te gebeuren.

milieu rondom milieu rondom

PAS OP: VALLEND HUIS!

In Rusland hebben de geleerden een nieuwe methode ontwikkeld om te voorkomen dat gebouwen schade oplopen bij een aardbeving.

De gebouwen worden hierbij dan aan kabels boven de grond opgehangen.

In Tasjkent, een stad in Oerbekistan die reeds herhaaldelijk door aardbevingen is getroffen, is men bezig een flatgebouw van 14 verdiepingen van een dergelijke constructie te voorzien. Het gebouw wordt d.m.v. 15 cm dikke kabels opgehangen aan betonnen pilaren van 50 m hoog.

Het gebouw zou zelfs de krachtigste bevingen kunnen weerstaan en dan slechts wat heen en weer zwaaien.

Onder het gebouw kan men een tuin of parkeerplaats aanleggen.

De nieuwe wijze van constructie is goedkoper dan de vroegere aardbevingbestendige methoden, aldus het Sowjetpersbureau Tass.

Opmerking: de Russische tuinmannen hebben nu allemaal een levensverzekering afgesloten.

RECHT VOOR HET GEBOREN LEVEN ?

Bisschop Bluysen van 's Hertogenbosch is niet van plan zonder meer "ja" te zeggen op het advies van Pax Christie, de katholieke vredesbeweging, om het bezit van kernwapens af te wijzen. Pax Christie volgde in grote lijnen de leuze van het Interkerkelijk Vredesberaad (IKV): "Help de kernwapens de wereld uit, om te beginnen uit Nederland".

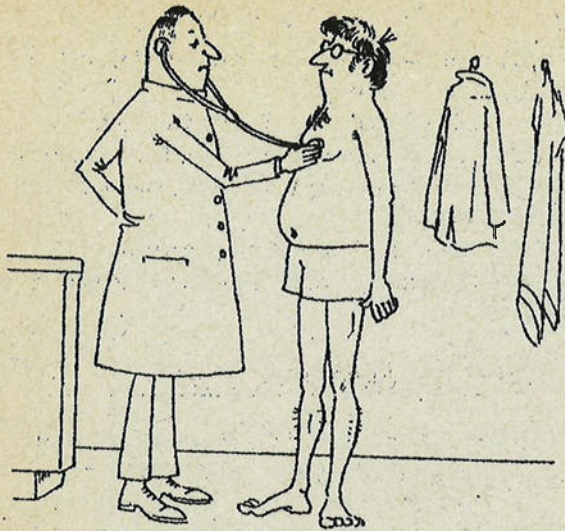
Mgr. Bluysen overweegt dus of het toch verantwoord is om kernwapens in ons land te hebben en daarmee ook te gebruiken in tijd van nood, zo die al mogen komen (?!).

Met deze gedachtengang brengt hij wel meer werk voor de kerk mee, want als die kernwapens gebruikt gaan worden, dan moeten de heren geestelijken, voorzover ze zelf nog leven; voor vrijwel iedereen een begrafenis verzorgen.

TIP: HOE WORDT JE OUD?

De Israëliëse hartspecialist Mordechai Levin adviseert "een glas wijn of een fles bier per dag plus een gezonde dosis seksuele activiteit", want dat voorkomt volgens hem hartaanvallen. Hij zei onderzoek gedaan te hebben waaruit bleek dat er minder kans bestaat op een hartaanval bij mensen die een "redelijke" hoeveelheid alcohol drinken, dan bij niet-drinkers. Tevens is lichaamsbeweging en een vermindering van spanning goed voor het hart. "En sex is de beste combinatie van die twee, aldus Levin.

Een ander onderzoek in Frankrijk bracht onlangs aan het licht dat de mensen in de Franse hoofdstad Parijs, ondanks verontreinigingen, lawaai, verkeer en drukte, gemiddeld een langer leven hebben dan de rest van Frankrijk. Het sterftecijfer ligt er bij zowel

mannen als vrouwen lager dan het landelijk gemiddelde en zo leven er in Parijs al 250 mensen die 100 jaar zijn. Langzamerhand wordt Parijs dus het bejaardenhuis van Frankrijk. Hoe die mensen daar toch zo oud worden?

BUS LOOPT ALS TREIN

Steeds meer mensen maken gebruik van de stadbus. In 1979 steeg het aantal passagiers van de CVD Nijmegen met 7%. De invoering van de strippenkaart en de verbeterde verbindingen zouden de toename verklaren.

milieu ~~om~~ rondom ~~om~~ milieu ~~om~~ rondom ~~om~~

Het toenemende verkeer in de stad vormt een probleem voor de buschauffeurs om zich aan de rijtijden te houden. Als beloning voor dit goede gedrag wil de minister van verkeer (Tuijnman) de tarieven omhoog doen! Terecht komt de konsumentenbond hier tegen in verweer. Heeft U trouwens ook zo gelachen of verbijsterd gestaan dat we meer voor de electriciteit zouden moeten gaan betalen omdat we zo zuinig zijn geweest? Het is al zover dat we voor overproductie moeten gaan betalen!

REGIONAAL MILIEUBELEID

De gemeenten in de regio Nijmegen gaan op verzoek van Nijmegen op 23 jan. rond de tafel zitten om de mogelijkheden van een intergemeentelijk milieuregeling op een rijtje te zetten. De wet geluidshinder is in deze zaak uitgangspunt, alhoewel ook andere aspecten van de milieuwetgeving aan bod zullen komen. De gemeente Nijmegen zou bv. een meetdienst in het leven kunnen roepen (voor kleinere gemeenten te duur), waarvan dan tegen betaling ook de andere gemeenten gebruik zouden kunnen maken.

In de uitnodigende brief van Nijmegen wordt de suggestie gedaan een werkgroep in te stellen, een afspiegeling van de deelnemende gemeenten, die aan de voorbereidingen van een milieuregeling zou moeten beginnen. Eindelijk een positieve ontwikkeling in het regionale milieubeleid?

POLITIE EN POLITIE IS TWEE

De rijkspolitie van Gennepis waarachtig overgegaan tot een nieuwe manier van bekeuren. Tijdens een controle op een decemberochtend constateerde ze dat tientallen scholieren weliswaar over een deugdelijke verlichting beschikten, maar de dynamo niet gebruikten. Met bekeuren raak je alleen de ouders, dachten de agenten, daarom besloten ze tot een alternatieve methode. Alle overtreders moesten hun banden leeg laten lopen en al lopende de weg vervolgen. De maatregel zou zo lang van kracht blijven totdat de scholieren geleerd hadden wel met licht te fietsen. Blijft natuurlijk de vraag wat de leraren daar nu van zeggen als hun leerlingen te laat op school komen? Trouwens in Denemarken doen ze aan heel

andere preventie om de fietser tot een veiliger verkeersgedrag te bewegen. Als de verlichting, remmen, banden en andere onderdelen allemaal goed in orde blijken, kan de gelukkige fietser rekenen op een cheque van 50 kronen (18 gulden). Sinds het begin van de actie is het aantal onveilige fietsen op de weg sterk afgenomen en de politie is nog nooit zo populair geweest. Commentaar agent: "we worden nu dikwijls aangehouden door kinderen die met hun goed onderhouden fiets willen pronken. Waarom zo iets niet in Nederland, wel de auto wordt langzamerhand een elitevervoermiddel, het openbaar vervoer wordt ook steeds duurder, dus straks gaat iedereen noodgedwongen met de fiets en dan kan de schatkist de actie toch niet meer betalen!

BRIKET UIT HUISVUIL?

Een nederlands ingenieursarchitektenbureau is een methode aan het ontwikkelen om energie uit huisvuil te halen. Basisprincipe van de van oorsprong Amerikaanse methode is eerst de mineralen scheiden van het organische afval om vervolgens het organische deel te drogen en samen te persen tot brandstofbriketten. Een dergelijk systeem van afvalverwerking is al in gebruik in Amerika en de Bondsrepubliek. Natuurlijk is het mogelijk ook zo huisvuil te verbranden, maar bij deze methode is de opslag en het transport veel gemakkelijker. Het gebruik van de briket ligt vooral in de industriële sfeer, maar ook kleinere gemeenten zouden er hun stadsverwarming op kunnen draaien. Bij huishoudelijk gebruik is de emissie (uitstoot van gassen en vaste stoffen) van de briket even groot als verbranding van 'normaal' huisvuil. In Duitsland zijn de resultaten bevredigend. Of ze dit voor Nederland ook zullen zijn is nog twijfelachtig. De samenstelling van ons huisvuil is nl. anders: het bevat veel minder papier en meer plastics.

Tot dusver wordt hij alleen gebruikt voor wetenschappelijke doeleinden, aldus Novosti.

Misschien ook een nieuw middel tegen de rokers onder ons (uch, uch, uch). Durven geen nieuwe sigaret meer op te steken, omdat ze dan de lucifer niet meer uit krijgen. Aanstekers moeten dan natuurlijk wel verboden worden.

ARTSENIJ: OVER KERNWAPENS

In navolging van hun Amerikaanse collega's waarschuwen nu ook de Nederlandse artsen voor de gevolgen van een kernexplosie. Ze hebben in een aantal dagbladen pagina-grote advertenties gezet waarin ze de gevolgen beschrijven van één kernexplosie boven het centrum van Rotterdam. Enkele cijfers: zelfs tot op 30 km van de kern van de explosie van die ene bom zal de helft van de bevolking onmiddellijk worden gedood of ernstig gewond. Dit gebied omvat twee tot drie miljoen inwoners inwoners. Nederland beschikt over de voorzieningen om hooguit 100 patiënten met ernstige brandwonden te helpen, bij een kernexplosie zullen dat er tienduizenden zijn. Het is voor hun duidelijk dat een kernoorlog moet worden voorkomen.

milleu rondom milieu rondom

Theoreties is uitgerekend dat als al het huisvuil op deze manier bewerkt zou worden er nog maar 36 % stortvuil overblijft.

Als dat in de politiek ook eens zo duidelijk was!

NIEUW ANTIEROOKMIDDEL?

In Rusland heeft men een lucifer uitgevonden, waarvan de vlam bestand is tegen harde wind en water. Volgens het Sowjetpersbureau Novosti is de vlam onblusbaar. Zelfs indien men de vlam in een glas water stopt, wordt de vlam alleen kleiner en haalt men de lucifer er weer uit dan laait de vlam weer op. De lucifer zou ideaal zijn voor geologen en degenen die in erg vochtige gebieden moeten werken.

EVEN SNEL

Het gebruik van de snelkookpan in Nederland is veel lager dan in de ons omringende landen nl. 22 %. Ter vergelijking: Zwitserland: 78 %, Frankrijk: 69 %, België: 43 %. Bij een juist gebruik levert deze methode een besparing op van 50 % aan energie, 70 % aan tijd, en er gaat de helft minder aan vitamines verloren!

laat nu de klap maar komen

Olieconcern stelt zich in op kolentijd

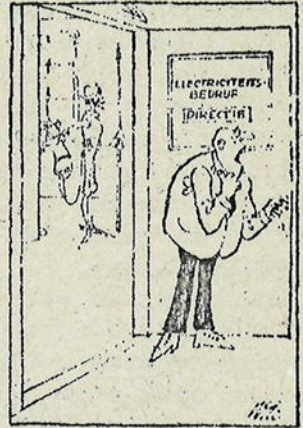
PROEF MET BRANDSTOFCEL

Waterstof laat autobus rijden

Dordrecht wil kolencentrale gaan bouwen
 Bolwoningen
 Alcoolbenzine verdient steun

BRIEF AAN MINISTER: 17-12-81

Electra-bedrijven bang voor te veel windmolens

„... Een buitenlander biedt z'n diensten aan ...”

Biogas krijgt meer kans in Nederland

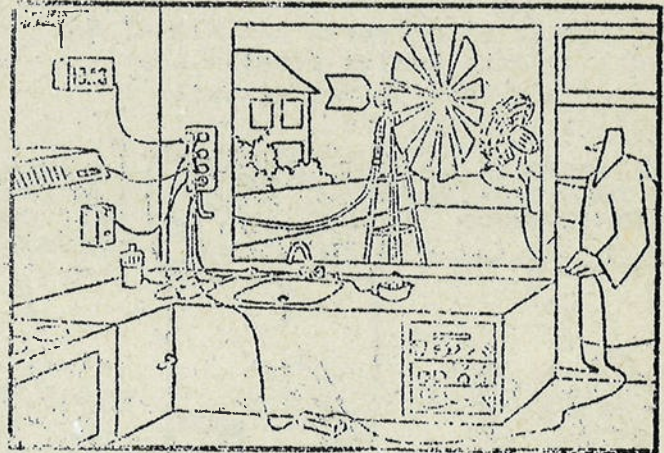
Bekkens leveren stroom uit zee

Milieugroepen in beroep tegen stoken van olie

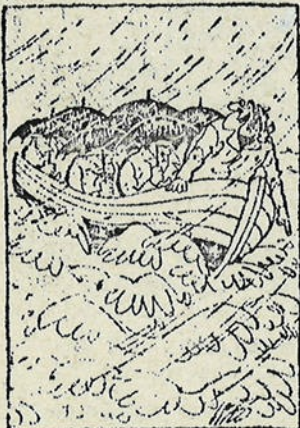
Warmte uit vuilnisoven voor tuinders

Almere bouwt energiezuinige scholen 16-12/81

Holec bouwt fabriek voor zonnecellen

Project zonne energ. uit zeevolder

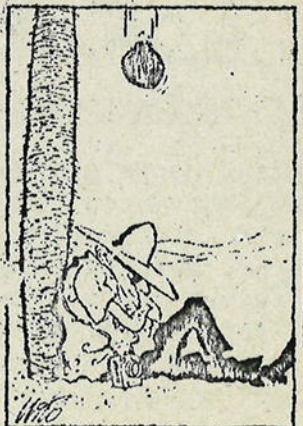

„... had ongeveer hier gedacht ...”

HONDERD HUIZEN KRIJGEN COLLECTOREN
 Zonnewarmte in de grond

Apparaat maakt auto zuiniger met brandstof

Energie uit kokosnoten

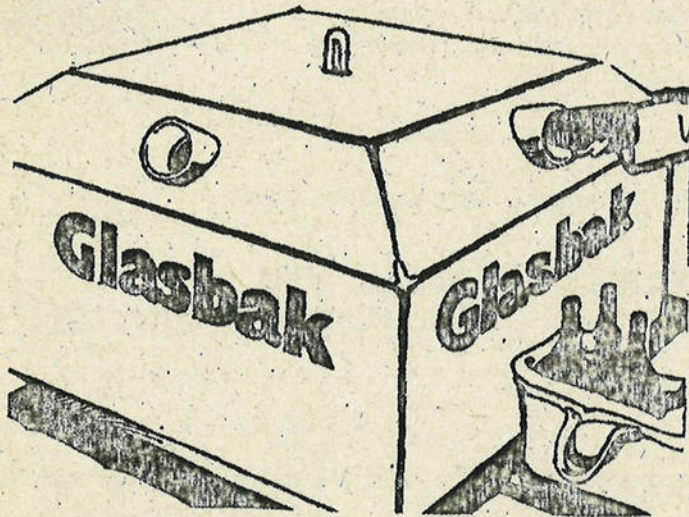

Recyclen is winst maken

Voor het eerst sinds jaren is het aanbod van huisvuil in Nijmegen niet toegenomen, en de hoeveelheid grof vuil liep zelfs opvallend terug. Het CVD ziet in haar jaarverslag ondermeer de stagnatie van de welvaartsgroei als een van de oorzaken.

Wat het grof vuil betreft wordt er nu waarschijnlijk veel minder snel afstand gedaan van vloerbedekkingen en meubelstukken.

Het gelijkblijven van de hoeveelheid huisvuil wordt door de CVD voor een groot deel toegeschreven aan het grote succes dat het inzamelen van glas in Nijmegen heeft.

Werd er in 1979 nog 800 ton glas in de glasbakken gegooid, in 1980 was dat 1800 ton.

Nijmegen zamelt daarmee 45 % van het glas dat in het huisvuil voorkomt in.

Het landelijk gemiddelde staat op 30 %.

Intussen heeft de CVD ook een andere afnemer voor het glas gevonden. Sinds mei vorig jaar gaat het glas naar een Duitse afnemer die bereid bleek er vijf maal zoveel voor te betalen (f20,-) als de vorige afnemer.

De zaak dat de CVD een aantal buurgemeenten, waar men het ingezamelde glas tegen kostprijs ophaalde, heeft verloren schrijft

de directie toe aan het feit dat het succes van de Nijmeegse glaszamelingssactie, die een aantal particuliere ondernemers op gedachten heeft gebracht. "Steeds meer particulieren zien brood in glas", aldus het jaarverslag.

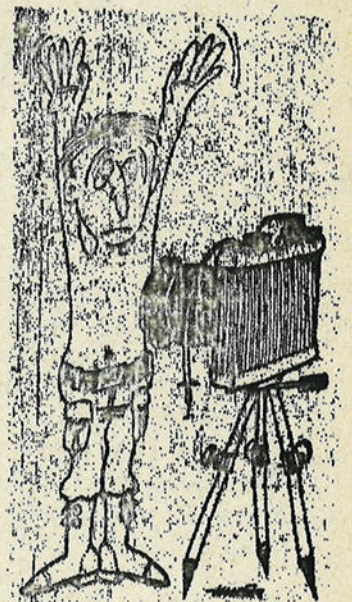
Ook de inzameling van fotochemicaliën in Nijmegen blijkt een grandioos succes te zijn. Er wordt zoveel van dat spul door de particulieren aangeboden dat de deelnemers aan het experiment hebben besloten voorlopig door te gaan met de actie, die in het kader van de manifestatie "Milieu 80" in september startte. De fotografen waar de particulieren de chemicaliën kunnen brengen, het Zuiveringsschap Rivierenland, het recyclingbedrijf Van Vlodrop (Bergen op Zoom) en ook de CVD hadden er in het begin niet zoveel verwachtingen van, maar zijn nu allen laaiend enthousiast. De twee tanks van 30 liter waren spoedig vervangen door tanks van 1500 liter, die nu weer vervangen zullen worden door tanks van 3000 l., opdat het bedrijf de spullen minder vaak hoeft op te halen.

Uit de chemicaliën haalt men bepaalde bestanddelen die opnieuw gebruikt kunnen worden, zoals zilver en het uiterst giftige cadmium. Hierdoor komen deze niet in het milieu terecht, waar zelfs zuiveringsinstallaties ze niet kunnen afbreken.

Mensen die hun ontwikkelaar, fixeër en stopbad kwijt willen hoeven die stoffen niet gescheiden bij de fotografen in te leveren; alles mag bij elkaar, voor de recycling maakt het niets uit.

Een ander recyclingsplan speelt zich af in Noord-Limburg.

Hier wil oliehandel Vollenhoven BV (Tilburg) de gemeente de mogelijkheid bieden om tanks voor afvalolie te plaatsen, waar particulieren hun afgewerkte olie in kwijt kunnen.

Het Ministerie van Volksgezondheid en Milieuhygiëne heeft een aantal bedrijven in Nederland aangewezen die in bepaalde gebieden afgewerkte olie moeten ophalen. Voor Noordlimburg is dat Vollenhoven BV.

Door dit plan krijgen ook particulieren de mogelijkheid om hun afgewerkte olie milieuvriendelijk kwijt te raken. In heel Limburg komt jaarlijks ongeveer 7 tot 8 miljoen liter afgewerkte olie vrij.

Naar verwachting worden de containers in het voorjaar geplaatst en wel op een vaste plek in de gemeente. Wat de milieugroeperingen allang door hadden beginnen nu ook vadertje staat en de Nederlandse ondernemer door te krijgen: Recyclen is winst maken!

W. de Schouwer

W.M.G. NOTULEN VAN DE VERGADERINGEN

Met ingang van dit nummer, zullen we de notulen van de vergadering van de Werkgroep Milieubeheer Groesbeek niet meer afdrukken in dit blad.

We hebben dit besluit genomen omdat we de indruk hebben, dat deze notulen niet of nauwelijks gelezen worden. Het is o.i. dan ook niet zo zinvol om daar dan papier en energie aan te blijven verspillen.

Wilt U toch op de hoogte blijven, stuur dan even een briefje naar het sekretariaat, Lievensweg 80. U krijgt de notulen dan thuis bezorgd.

MILIEUVRIENDELIJKE ADVERTENTIES

Op 27 maart organiseert de "Vereniging tot Behoud van Natuurmonumenten" voor leden en introducés een lezing over de natuurgebieden de St. Jansberg en de Mookerhei en aan de hand van dia's een lezing over de oecologie van de boom.
Plaats en tijd: De Schans, Rijksweg 95, Mook. (Tegenover het gemeentehuis) om 20.00 uur.

Vleermuizen gezien? bel dan Jeske, tel.1901.

Ook U gooit natuurlijk al uw glas in de glashak.

De Werkgroep Vredesinitiatief Groesbeek organiseert op 24 april een thema-avond onder de titel: "Verkiezingen '81 en de (kern)bewapening". Leden van PPR, PvdA, D'66, CDA en VVD zullen in discussie treden met mensen uit allerlei vredesgroeperingen. Ook de zaal kan meediskussiëren. Plaats: Zevenheuvelenweg 14 achterom. Aanvang 20.00 uur.

Eerste indrukken endurorit

Op de laatst gehouden Algemene Ledenvergadering van het W.M.G. in Januari, bleek dat voor de meeste aanwezigen de hinder en last van de zgn. endurorit nog erg was meegevallen. Het lawaai van de motoren b.v. was in het centrum en de wijken daar vlak omheen nauwelijks waarneembaar.

Voor de aanwonenden van straten waarlangs de rit verreden werd, was het natuurlijk wel een lawaaiige dag, tijd om uit te slapen was er in ieder geval niet. Vanaf ongeveer 9.00 uur kwamen er om de ongeveer 50 seconden motoren langs.

Punt van kritiek was volgens sommigen de manier waarop het verkeer en motors werden geleid en begeleid. Op kruispunten van wegen stonden (als er al iemand stond) soms jongens van nog geen 15 jaar het verkeer te regelen. Zeer gevaarlijke situaties zouden hieruit kunnen ontstaan met als gevolg daarvan ongelukken. Een punt dus dat zeker meer aandacht verdient dan het nu gekregen heeft.

Een ander punt van aandacht was de Siep waar een uitgebreid parcours over de helling was uitgezet. Deze helling heeft vrijwel zeker een nogal bijzondere vegetatie, met name omdat hij op het zuiden is gericht en vrij droog is. De gevolgen van de rit voor de begroeiing van de helling zullen dit jaar onderzocht worden evenals de gevolgen van de rit voor het beekje dat voor de helling langsloopt en die zijn bron in het bos heeft achter de boerderij, wat verder heuvelop.

De afd. Milieuhygiëne heeft de dag na de endurorit foto's en dia's gemaakt op verschillende plaatsen langs het parcours. Ditzelfde zal dit jaar nog een of twee maal (op dezelfde plaatsen) herhaald worden, om daarmee de gevolgen te kunnen bestuderen. Dit vooral om te onderzoeken of de bermen van de verschillende landweggetjes erg geleden hebben van het omploegen door de motoren en het gelijkmaken erna. In de bermen staan vaak veel meer verschillende planten als in het weiland er vlak naast. Dit komt o.a. door het gebruik van kunstmest en/of vergiften in de weilanden en akkers die langs de weggetjes liggen.

Er bestaat de kans dat er steeds minder planten zullen terugkomen als de wegen en paden ieder jaar worden omgeploegd door de motoren.

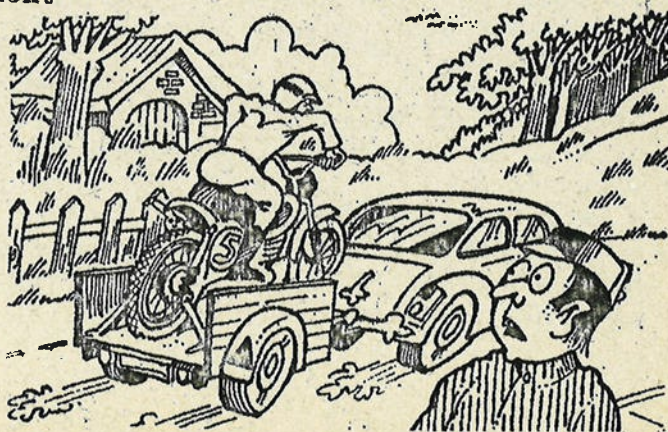
De gewone wegen en fietspaden werden meestal, als ze waren volgemodderd door de rijders, al vlug na de race schoongespoten door de brandweer.

De beschuldiging dat er door leden van onze groep iemand was bekogeld met takken en geslagen werd resoluut van de hand gewezen als zijnde volstrekke onzin.

In het algemeen waren de aanwezige leden van mening dat er in ieder geval geen uitbreiding mocht plaatsvinden, zomin van het aantal motoren als van het aantal malen dat een dergelijke rit in een jaar verreden wordt.

Er was nog even sprake van een onderzoek naar klachten van mensen via de Gemeente of het Groesbeeks Weekblad, maar dit voorstel werd niet aangenomen.

In de loop van het jaar zal er een samenvattend verslag geschreven worden en vlak voor de volgende endurorit zal er dan bekeken gaan worden welke dingen er veranderd zijn, ten goede of ten kwade. Als het nodig is zal er dan eventueel actie ondernomen worden.

Vervolg milieuvriendelijk wassen.

Gebruik in een LANGZAAMWASSER een fosfaatloos wasmiddel, bijv. groene zeep of Drietex ($\frac{1}{3}$ pak Drietex voor 5 kg wasgoed; oplossen en ingieten of in dubbelsteentjes tussen het wasgoed steken). (Rhenomatic is een zeepwasmiddel dat toch fosfaten bevat).

Gebruik in een VOLAUTOMAAT een fosfaatloos of fosfaatarm synthetisch wasmiddel. Termen als "anti-kalk" en "met waterontharder" op het pak betekenen dat veel fosfaat in het wasmiddel zit. Lees de etiketten goed. De consumentenorganisaties publiceren af en toe de hoeveelheden fosfaat die in de wasmiddelen zitten. Dat verschilt sterk van merk tot merk.

De volgende synthetische wasmiddelen bevatten in elk geval geen fosfaat: Klok C5, Tricel, Persil-Groen.

Een fosfaat-arm wasmiddel is Klok Hagelwit (ook wel onder de naam Meeuw-Wasmiddel te koop).

En tenslotte: De tegenwoordig- terecht als luxe-aangeprezen WASVERZACHTERS bevatten geen fosfaten.

Wel komen ook wasverzachters tenslotte in het buitenwater, waar ze moeten worden afgebroken. Dat kost wél zuurstof in het water. U begrijpt het al: wasverzachters liever niet gebruiken, overbodige luxe.

SUPERMARKTEN

15 jaar geleden ging nog bijna iedereen, als men boodschappen ging doen naar de groenteboer, de bakker, de slager en de kruidenier. De melkboer kwam aan huis. Tegenwoordig haalt men alles in eens bij de supermarkt of men haalt een groot deel van de dagelijkse behoeften bij de rijdende kruideniers, die ook melk verkopen. Nu zitten er aan deze winkels voordelen. Alles in eens en aan huis winkelen bespaart tijd. Hierdoor kan het beter mogelijk worden voor vrouwen om een baan buitens huis te zoeken.

De supermarkten brengen ook nadelen met zich mee. Zij kunnen hun produkten tegen lagere prijzen verkopen dan de kleine winkels. Hierdoor ontstaat een konkurentie, die door de kleintjes niet vol te houden is, tenzij ze iets anders verzinnen om de mensen te trekken. Ook in Groesbeek is dit duidelijk te zien: Waren er in 1969 nog 37 "voedselwinkels" in de kern van Groesbeek. In 1980 waren dit er nog maar 26, terwijl het totale vloeroppervlak met 60% omhoog ging tot 3.040 m². Er zijn nog wel kleine winkels, maar hun aantal wordt steeds kleiner en zal in de toekomst wellicht nog verder dalen. Het aantal "supers", die elkaar sterk bekonkureren, is sterk gestegen.

Wat betekend dit nu?

-Het karakter van het dorp verandert.

In plaats van kleine in de woonstraten passende winkelhuizen, zijn er grote gebouwen neergezet, die vaak niet passen in de omgeving.

- de gezelligheid neemt af.

De sfeer die in een supermarkt hangt is heel anders dan die in een kleine winkel. In de kleine winkel is het sociale contact groter: je wordt geholpen; er ontstaat sneller een gesprek tussen personeel

Waterverbruik moet efficiënter worden

CONSUMENT

en klant en tussen klanten onderling. Mensen die in kleinschalige bedrijven werken voelen zich in het algemeen ook meer verbonden met de zaak en vinden vaak ook meer voldoening in hun werk.

- Kleine bedrijven geven meer werkgelegenheid.

Hoewel het aantal mensen dat in een supermarkt werkt groot is, is dit relatief gezien toch kleiner dan in kleine winkels. Immers men heeft toch arbeid bespaard door zelfbediening?

De problemen van de kleine winkelier is de laatste tijd echter nog groter geworden. Wat is nl. het geval?

In januari van dit jaar zijn Albert Hein en De Edah een grote prijzenslag begonnen. Ongeveer 75% van de produkten, die men dagelijks nodig heeft, zijn in deze grootwinkelbedrijven zeer sterk in prijs gedaald. Hoewel de winst kleiner zou worden, hoopten de bedrijven dat er meer mensen zouden komen kopen, waardoor de totale winst toch gelijk zou blijven. De prijsdaling ging onder het mom van: als U moet bezuinigen, dan doen wij het ook. Intussen betekend dit niet alleen dat de konkurentie tussen de zg grootgrutters groter wordt, maar vooral dat de kleine kruidenier weggekonkureerd wordt. Dit betekend dat de werkeloosheid weer groter zal worden. Ook hier betekend bezuinigen minder werk. De kritische konsument zal de goedkope leuzen van de grootgrutters niet geloven. Hij weet dat het geen liefdadigheidsinstellingen zijn, maar keiharde zakenlui, die winst zullen maken. Zij willen door een moordende konkurentie hun tegenstanders uitschakelen en zijn klanten op te strijken.

CONSUMENT

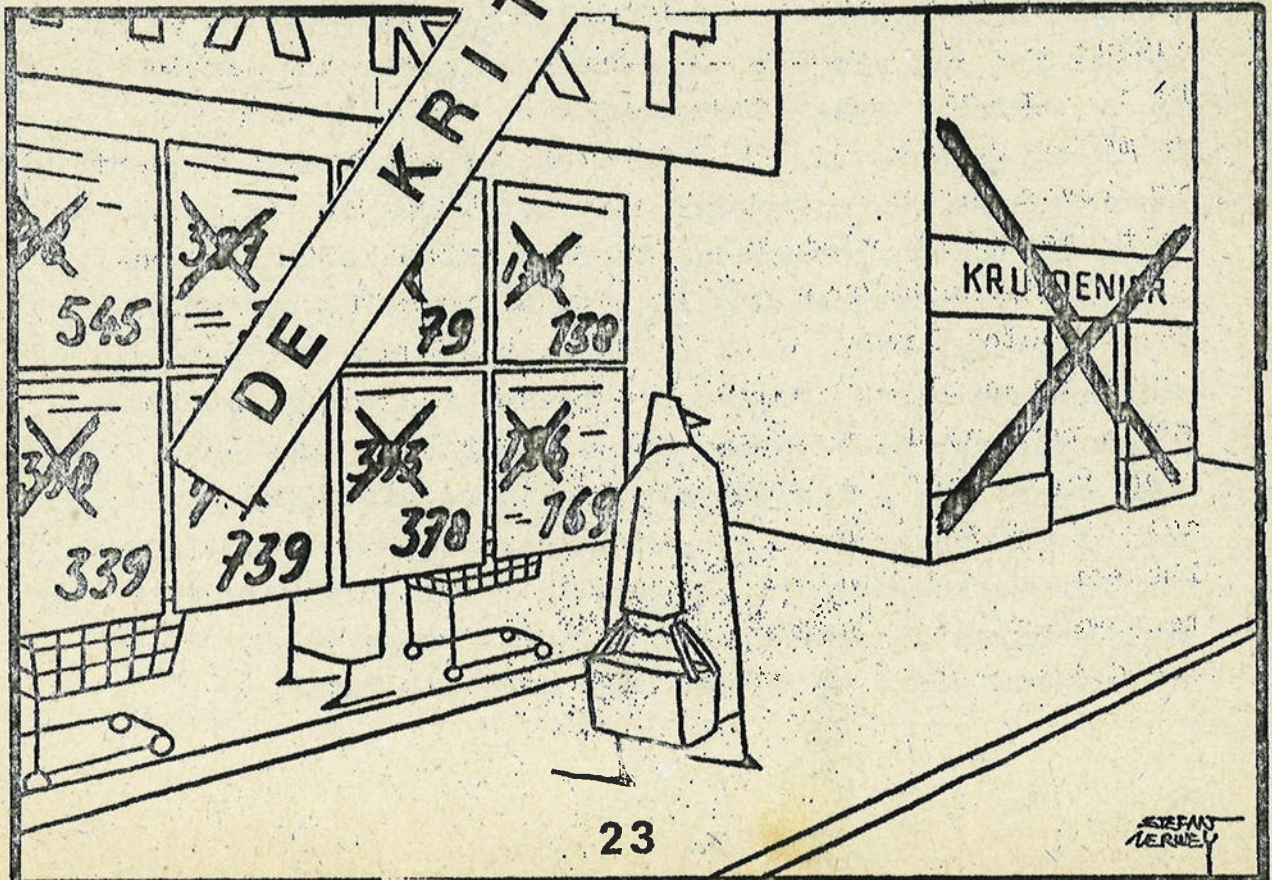
Nu zijn natuurlijk supermarkten niet meer weg te denken uit onze samenleving.

Er zijn mensen die graag in een supermarkt winkelen.

Er zijn ook mensen, die graag in het winkeltje op de hoek hun zaken willen

kopen. Willen we die kleintjes behouden, dan zullen we er ook

voor moeten zorgen dat ze kunnen blijven bestaan. Dit betekend: niet altijd daar kopen, waar het het goedkoopst is....

BESTRIJDINGSMIDDELEN deel 2

In het vorige nummer (1980-18) kwamen drie gevaren van chemische bestrijdingsmiddelen aan de orde:

- RESISTENTIE, erfelijke weerstand tegen een stof
- PERSISTENTIE, moeilijke afbreekbaarheid
- ACCUMULATIE, opeenhoping van deze stoffen in organismen.

De Nederlander Dr. C.J. Briejèr heeft zich ook met deze problemen beziggehouden. Als oud-directeur van de plantenziektkundige dienst wist hij in zijn boek "Zilveren sluiers en verborgen gevaren" wel waarover hij sprak. Hij droeg het boek op aan de nagedachtenis van Rachel Carson, die met haar boek "Silent Spring" een schok door de wereld deed gaan. In zijn voorwoord schrijft Briejèr: Dit boek is geschreven in het belang van onze kinderen en onze kleinkinderen, die over een klein aantal jaren deze aarde zullen beërven. Het bevat slechts één post van de schuldenlast, waarmee deze erfenis zal zijn bezwaard.

Het boek is nog steeds zeer lezenswaard, vooral ook, omdat het geen droge opsomming bevat over feiten van schade, aangericht door chemische bestrijdingsmiddelen. Hij begint zijn boek na een inleiding met het hoofdstuk: In de schatkamer van het leven. Centraal daarin staat het begrip "natuurlijke selectie", tevens het kernthema van het hele probleem. Reeds miljoenen jaren werkt de natuur met dit systeem, waardoor een grote afwisseling in de verschillende levensvormen op aarde is ontstaan. De meest geschikten, de sterksten van een bepaalde soort overleven de "beproevingen", die het leven hun voorschotelt, de andere verdwijnen. Soorten ontwikkelen niet bepaalde eigenschappen OMDAT zij onder bepaalde omstandigheden moeten leven, maar DOORDAT zij dit moeten doen. Van konijnen blijven alleen die exemplaren over, die hard kunnen rennen; deze vormen het uitgangspunt voor een vlug nageslacht. Was die eigenschap er niet, dan was de hele soort verdwenen. "Aanpassen" is hiervoor dus eigenlijk een verkeerd woord. De natuur ontwikkelt vele vormen, waarvan de meeste niet efficiënt zijn; vele verdwijnen daarom weer: zij konden zich niet handhaven.

Met de mens is dit eveneens helemaal niet uitgesloten; we zullen dit nog zien.

De evolutie, de ontwikkeling van het leven, is een zeer interessante geschiedenis, waarbij we enkele opmerkelijke dingen onder ogen moeten zien:

1. reeds vier miljoen eeuwen geleden was de ontwikkeling van de insecten voltooid. Hun grootste kracht om te overleven bestond toen reeds uit hun onwaarschijnlijk snelle vermeerdering: 2 kamervliegen kunnen na 5 maanden, als alle nakomelingen blijven leven, een nageslacht vormen van 6 miljoen maal miljoen exemplaren. Een dergelijke soort loopt weinig kans te worden uitgeroeid!
2. Hiermee vergeleken vormen de gewervelde dieren, en de mens wel helemaal, een armzalige loot aan de evolutiestam: er zijn veel minder soorten, de mens bestaat pas 3 miljoen jaar en de enig overgebleven soort daarvan, Homo sapiens, kon zich slechts met de grootste moeite handhaven. Tot in deze eeuw werd hij voortdurend geteisterd door epidemieën, meestal overgebracht door insecten, waardoor hele volken soms gedecimeerd werden. Door zijn langzame vermenigvuldiging duurde het jaren eer zijn aantal weer op peil was.

De strijd tegen massale ziekten, die de laatste tientallen jaren eindelijk wat succesvoller verliep en waardoor zijn aantal snel begint toe te nemen, dreigt de mens nu echter fataal te worden. Juist doordat hij de insecten tracht te bestrijden. Met behulp van chemische bestrijdingsmiddelen, die voor hemzelf uiterst giftig zijn, tracht hij grote groepen insecten uit te roeien; het bovenstaande lezende lijkt dat onbegonnen werk. Na korte tijd herstelt het aantal insecten van voor de bespuiting zich weer en komt versterkt (resistent) terug; de mens blijft zitten met een verarmd milieu en grote hoeveelheden gif, die hem bedreigen. Van vele preparaten, die in grote hoeveelheden worden verkocht, is niet eens onderzocht, of zij invloed uitoefenen op genetisch gebied en of zij kankerverwekkend zijn. Briejèr wijt dit aan commerciële belangen en ambtelijke traagheid.

H. de Jong

GOUDHAANTJE, kleinste vogel van Europa

Als u op deze winterse dagen eens in onze groesbeekse naaldbossen wandelt en u hoort een ijl, nog maar net hoorbaar vogelengezang ("sie-sie-srie") dan heeft u ongetwijfeld een zwerm goudhaantjes ontdekt. Met z'n lengte van 9 cm. en een gewicht van 5 gram (vgl. huismus 28 gram) maakt het aanspraak op de titel: "het kleinste vogeltje van Europa". Als u rustig beweegt, kunt u deze makke vogeltjes dicht naderen. U zult dan zien waaraan ze hun naam te danken hebben nl. de zwavelgele, zwartomrande bovenkop. De rest van het vogeltje is onopvallend groenachtig met vuilwitte onderdelen. Ze fladderen van boom tot boom op zoek naar hun winterkost, die bestaat uit zaden en bladknoppen. In de zomer voeden deze vogels met hun ragfijne snavels zich met kevers, luizen en vliegen, eieren en larven.

Deze vogelsoort heeft een enorm broedgebied, dat zich uitstrekt van Engeland tot aan Japan. Het komt bijna in heel Europa voor uitgezonderd het noorden van Scandinavië, het grootste deel van Spanje, Italië en Z.O.Europa.

In de broedtijd zingen de mannetjes een zacht liedje en pronken ze met hun gekleurde kuifjes voor rivalen en aanstaande partners.

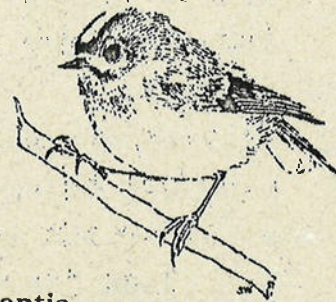
Het diertje broedt in naaldbossen, waar ze een zeer kunstig nest bouwen van mos en gras, dat wordt bijgehouden door spinrag en bekleed

met veertjes. Het hangt als een hangmatje tussen de takken. In zo'n nest legt het vrouwtje zo'n 7-10 eieren, die 1cm. lang zijn. De broedtijd duurt ongeveer 16 dagen en na drie weken vliegen de jongen uit.

Strengere winters doen de aantallen goudhaantjes sterk afnemen, maar omdat ieder paartje in de zomer wel 20 of meer nakomelingen kan krijgen is de populatie spoedig weer net zo groot als vanouds.

Bekijkt u ze maar eens goed en zult dan ook zien hoe ze min of meer als een kolibri wel 2 à 3 seconden stil op één plaats kunnen blijven hangen bij het zoeken naar voedsel. En als u geluk heeft ziet u misschien ook de sterk verwante soort het vuurgoudhaantje, dat zich van het goudhaantje onderscheidt door een zwarte oogstreep en een meer oranje getinte kuif.

Klasse	Aves (Vogels)
Orde	Passeriformes (Zangvogels)
Familie	Muscicapidae (Vliegenvangers)
Geslacht en soorten	Regulus regulus (Goudhaantje; Andere benamingen: Goudsbloem, St.Maartensvogeltje, Sparresijs, Mastpiepertsje, Koningske(Limburg) en Fûgelkeninkje(Friesland) Regulus ignicapillus (Vuurgoudhaantje)

Goudhaantje *Regulus regulus*

Biologische landbouw en verschillende richtingen daarin

De laatste tien jaar is er heel wat gebeurd op het gebied van de biologische en biologische dynamische landbouw. Er zijn heel wat bedrijven bij gekomen. Die belangstelling is o.a. ook gestimuleerd door een rapport wat de commissie "onderzoek biologische landbouwmethoden" schreef. Deze commissie was ingesteld door het ministerie van landbouw en visserij.

Een voorbeeld dat de overheid zich er ook praktische mee bezighoudt is dat de Rijksdienst van de IJsselmeerpolders op 500 ha. van het land wat ze beheren ook biologische landbouw bedrijven (zie kleine aarde 33).

Natuurlijk is de verandering van de publieke opinie de belangrijkste oorzaak, dat er zoveel mensen weer meer biologische voeding willen.

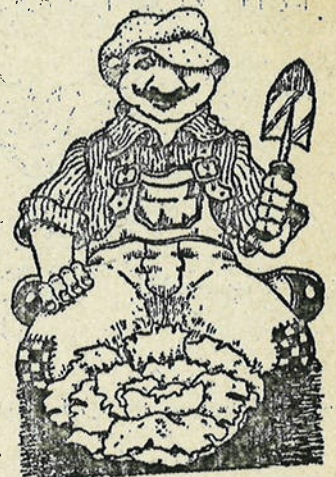
Om op het onderwerp terug te komen wil ik eerst wat algemeen over biologische landbouw zeggen en daarna iets over de verschillende richtingen hierin, zoals de biologische-organische en biologische-dynamische richting. Het verschil is soms meer theoretisch als praktisch, omdat de een vaak methoden van de ander gebruikt.

De biologische landbouw heeft als uitgangspunt om de bodem gezond te maken, waardoor de planten ook sterker en gezonder zijn en niet meer zo vatbaar voor ziektes. Hier wordt naar gestreefd dmv een goede bemesting, vruchtwisseling, groenbemesting en ook door hagen van bomen of struiken om op het land een klimaat te scheppen dat minder snel nadeel heeft van slechte weersomstandigheden.

Goede bemesting: Er wordt veel gebruik gemaakt van organische mest, plantaardig en dierlijk.

De dierlijke mest wordt altijd gemengd met veel stro om een goede stikstofhuishouding in de grond te krijgen. Ook wordt veel met plantaardig materiaal gewerkt, op de grond als bodembedekking en om onkruid tegen te gaan, als groenbemesting met vooral vlinderbloemigen voor de stikstofbemesting. In de

tuinbouw worden ook composthoopen opgezet waarin plantaardig en dierlijk materiaal als ook kalk en evt. bepaalde preparaten in verwerkt zijn. Door composthoop krijg je een versneld proces van humusvorming. Door dit inbrengen van org. materiaal wordt het dierenleven in de grond gestimuleerd, zoals regenwormen, bacteriën en ander micro or-

ganismen. Verder worden als meststoffen soms ook kunstmeststoffen gebruikt (vooral bij bedrijven in omschakeling) maar dan meestal natuurlijke en de voorkeur gaat dan uit naar stoffen die niet direkt opneembaar zijn voor de plant, zodat het bodemleven het eerst moet afbreken. Hierdoor wordt het leven in de grond actief gehouden. Kunstmeststoffen die direkt opneembaar zijn voor de plant (die veel in de gewone landbouw gebruikt worden) hebben als nadéel dat de mineralen in de grond minder makkelijker hieruit vrijkomen.

Biologische landbouw maakt de grond meer levend, waardoor de grond zelf meer leverancier wordt van mineralen en voedingsmiddelen, natuurlijk tesamen met de toegevoegde plantaardige- en dierlijke organische stoffen.

Vruchtwisseling: Door een goede vruchtwisseling toe te passen krijgt de grond minder gauw aan bepaalde stoffen gebrek en is er minder gauw kans op ziekten en plagen. Een voorbeeld is: Neem als hoofdgewassen de volgende 4 gewassen; a) erwten en bonen b) wortelgewassen c) aardappelen d) kool. Deze 4 gewassen laat je elk jaar wisselen.

Groenbemesting: Groenbemesters dienen ervoor om organische materiaal in de grond te brengen, alsook om de grond bedekt te houden. Het bedekt houden van de grond is behalve voor het vasthouden van vocht ook geschikt om onkruid tegen te gaan. Als groentebemesting wordt veel gebruik gemaakt van lupine, wikke en klaversoorten. Deze brengen veel stikstof inde grond.

Hagen: Deze worden zowel om het terrein geplaatst als op het terrein. Het heeft vele functies, zoals bescherming tegen wind, temperatuurverhoging, de grond blijft vochtiger en ook het dierenleven ontwikkelt zich beter, zoals bijen, vogels en dergelijke.

LINZE
VRUCHT
met ZADEN

De verschillende richtingen in de biologische landbouw gaan allemaal uit van de dingen die tot nu toe besproken zijn. Alleen de nadruk ligt bij de ene richting anders als bij de andere.

Bij de biologisch organische landbouw streeft men ernaar de grond zoveel mogelijk bedekt te houden met een laag plantaardig of dierlijk materiaal of een groenbemester. Gesteentemeel en kwartspoeder worden gebuikt als minerale bemesting en tegen aantasting door ziekten en plagen. Er wordt een preparaat van melkzuurbacterieën gebruikt om ziektevormende bacterieën te vernietigen en het leven in de bodem

te verbeteren. Ook wordt veel met compost- en mesthopen gewerkt. Bij de ecologische landbouw wordt ook veel met compost en mesthopen gewerkt en het bedekken van de grond. Ook wordt rekening gehouden met het grondstoffen en energieverbruik. Bijvoorbeeld alles wordt zo dicht mogelijk uit de buurt betrokken en de verwerkingsmethode moet zo weinig mogelijk energie kosten. Bepaalde meststoffen, zoals maerl (koraal-algenkalk) worden liever niet gebruikt vanuit het oogpunt van grondstoffenuitputting. Verder wordt het bedrijf zo goed mogelijk ingepast in de omgeving, rekening houdend met het natuurlijke milieu.

Bij de biologisch dynamische landbouw wordt rekening gehouden met de wisselwerking tussen kosmische (dynamische) krachten en aardse krachten. Kosmische krachten hebben te maken met invloeden die de aarde van buitenaf bereiken en worden gesymboliseerd door planeten en sterrenkrachten. Praktisch gezien werkt de biologisch dynamische landbouw met preparaten om deze wisselwerking tussen aardse- en kosmische krachten te stimuleren zoals:

- het koemestpreparaat, wat de kieming van zaden en de wortelontwikkeling bevordert. Dit preparaat wordt in het voorjaar op de grond gebracht.
- het kiezelpreparaat, wat rijpingsprocessen stimuleert. Dit preparaat wordt vooral in de zomer bij het afrijpen van het gewas gebruikt.
- verschillende compostpreparaten die voor een beter verloop zorgen van het proces in de composthoop.

Verwerkt de biologische dynamische methoden met de zaai kalender, omdat de krachten die de aarde van buiten bereiken steeds veranderen en steeds andere delen van plant, bodem of gewas stimuleren. Ook wordt gewerkt met nieuwe onderzoeksmethoden om de levenskracht van gewassen te meten, wat dus verband houdt met de kwaliteit van het produkt.

Heb je vragen dan kun je die schriftelijk aan de werkgroep voeding stellen en wij zullen dan de volgende keer in het milieujournaal hierop ingaan.

Thijs

Adres voedingsgroep: P/a Lammie Reinders-v. Ruysdaelweg 54

Jaarverslag 1980 afd. milieuhygiëne

Dit jaar waren binnen de afdeling Milieuhygiëne actief :
Rudy van Duijnhoven, Wilco de Schouwer, Martin van den Bos en
Harrie Mortiaux bij gelegenheid.

Han- en spandiensten werden door enkele leden van de W.M.G.
verricht, waarvoor onze dank.

Wij hanteerden hetzelfde bijeenkomstensysteem als voorgaande jaren
d.w.z. 1 keer per 1 - 2 weken. De vergaderingen duurden gemiddeld
2 - 2½ uur, waarbij steeds een agenda werd opgesteld en notulen
werden gemaakt.

Het afgelopen jaar ontplooiden wij de volgende activiteiten :

t.a.v. gemeente:

. Hinderwetvergunningen: Er werd een inventarisatie gemaakt van de
in het gemeentearchief aanwezige aanvragen voor hinderwetvergunningen,
dit voor eigen gebruik. Een verslag van dit onderzoek is inmiddels
verschenen (jan.'81) en zal gepubliceerd worden in het MJ.

We hebben ook weten te bereiken dat we aanvragen voor een HW-
vergunning voortaan rechtstreeks door de gemeente toegestuurd krijgen.

. Door het periodiek overleg met de gemeente, waarvoor de afdeling
materiaal aandraagt, zijn de overlegvormen met deze instantie uitgebreid.

. De ontwikkelingen t.a.v. de glascontainer werden gevolgd, resulterend
in een forse uitbreiding van het aantal glasbakken (8 stuks: jan.'81).

Dit alles nog als eksperiment. Heel Groesbeek ten zuiden van de
spoorlijn werd voorzien van een huis aan huis folder.

De informatie zal het komend jaar uitgebreid worden.

t.a.v. milieuverontreiniging:

Uit de meldingsgebieden ontvingen wij dit jaar geen enkele klacht.

Wel behandelden wij een klacht van enkele omwonenden van een bedrijf
op het industrieterrein betreffende luchtverontreiniging.

t.a.v. W.M.G.:

. Een groot deel van onze energie ging in de volwassenenkursus zitten.
Wij leverden een bijdrage aan het cursusboek; stelden een diaserie
over Groesbeek en verontreiniging samen; hielden een thema-avond en
organiseerden een ekskursie naar de waterzuivering Breedeweg.

. Aan de informatie-stand op de Braderie Breedeweg verleenden wij onze
medewerking.

. Informatiepanelen over onze afdeling werden in het kader van de manifestatie Groesbeek-Miljebewust samengesteld en verleenden elk onze eigen bijdrage aan dit gebeuren.

. De milieurondom rubriek stelden wij samen. Verder verschenen individuele artikelen.

Plannen voor 1981:

. Begeleiding van het glasbakkeneksperiment. De informatie naar de bevolking toe zal in samenwerking met de gemeente plaatsvinden.

. Groesbeeks waterzuivering en vervuiling worden opnieuw bekeken.

. De regionale afvalproblematiek zal dit jaar een voorname plaats innemen. Vooral in Groesbeek waar op korte termijn een oplossing moet worden gevonden zullen wij actief meedenken en de gemeente krities volgen.

. Het komende jaar zullen we enkele thema-avonden organiseren bijv. milieu en gezondheid

regionale afvalproblematiek

. milieu-educatie inventariseren op groesbeekse scholen.

. energithema : bijv. in de vorm van een discussieavond als de door de gemeente toegezegde informatieavond over dit onderwerp niet door zou gaan.

In de loop van medio '81 zal Martin i.v.m. werkzaamheden elders de groep gaan verlaten.

Harrie Mortiaux zal weer meer tijd beschikbaar hebben voor de afdeling, bovendien zal Ingrid Claessen per 1 januari onze gelederen komen versterken.

januari 1981

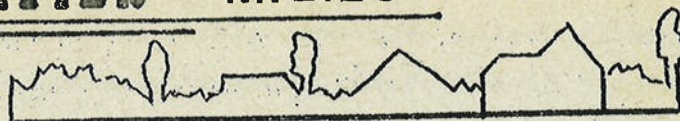
Wilco de Schouwer

Rudy van Duijnhoven

Harrie Mortiaux

Martin van den Bos

MILIEU - POLITIEK - MILIEU

Bespreking met de Werkgroep Milieubeheer Groesbeek op maandag 3 november 1980 om 19.30 uur.

Werkgroep Milieubeheer: J. de Valk
H. Mortiaux
de Jong

Gemeente Groesbeek: Weth. G.M. Nillesen
G.J. de Leeuw, hfd afd. AZ

1. het verslag van de bespreking van 22 september j.l. is inmiddels burgemeester en wethouders gepasseerd en kan thans aan de werkgroep worden toegezonden; desgewenst kunnen onderdelen van het verslag worden gepubliceerd in het "milieujournaal", dat de werkgroep periodiek uitgeeft;
2. op korte termijn kan uitvoering worden gegeven aan het besluit van B & W tot plaatsing van een 9-tal glascontainers verspreid over de gemeente; naar verwachting kunnen de containers rond 1 december a.s. worden geplaatst; deze glaszamelactie zal worden begeleid met een gerichte publiciteit en voorlichting; van gemeentewege zal worden zorggedragen voor een artikel in het Gr. Weekblad begin december nadat de containers zijn geplaatst; door de werkgroep zullen affiches worden verspreid onder andere bij de winkels, banken en openbare gebouwen; deze affiches zullen door de gemeente worden aangemaakt aan de hand van een model van de werkgroep; door de gemeente zal bij de Stichting Verwijdering afvalstoffen voorlichtingsmateriaal worden aangevraagd t.b.v. de scholen;
3. door de gemeente is nog geen bericht ontvangen van de Plantengeneeskundige dienst te Wageningen over de lindebomen aan de Hoflaan; van de Plantengeneeskundige dienst mag geen "geneesmiddel" worden verwacht, dat alle problemen bij de bewoners oplost; het rooien van deze fraaie rijbeplanting zal de laatste stap dienen te zijn; aanbevolen wordt de klagende bewoners of alle bewoners van de Hoflaan een goed gemotiveerde brief te schrijven over oorzaken en gevolgen mede aan de hand van de te ontvangen brief van de Plantengeneeskundige dienst;
4. de werkgroep heeft gesignaleerd, dat de gemeente een onkruidverdelgingsmiddel heeft gebruikt rond het gebouw van de technische dienst aan de Zevenheuvelenweg; de werkgroep vindt, dat de gemeente hier een slecht voorbeeld geeft; indien een onkruidbestrijding met verdelgingsmiddelen op trottoirs, straten en pleinen niet te vermijden is, adviseert de werkgroep het preventieve middel "simasin" te gebruiken; dit middel moet voor de opkomst van het onkruid worden toegediend; de werkgroep hoopt, dat het selectief wordt gebruikt op plaatsen waar het echt nodig is; voort pleit de werkgroep voor een meer actief bembereid in de gemeente; de werkgroep heeft de indruk, dat nu vrij willekeurig met de wegbermen wordt omgesprongen en dat de maaaimachine die wordt gebruikt bepaald niet geschikt is voor een actief bembereid; de onder dit punt opgenomen zaken zullen met de afdeling gemeentewerken worden opgenomen;

5. De werkgroep heeft op woensdag 5 november a.s. een gesprek met de Werkgroep Milieubeheer Stadsgewest Nijmegen. Bij die gelegenheid zal ook de aanvraag om ontgronding van de Fa. van Kesteren in het Lagewald aan de orde komen. De Werkgroep van het Stadsgewest stelt zich op dit onderdeel wat "harder" op dan de werkgroep Groesbeek, die onder stringente voorwaarden wel mogelijkheden ziet.
6. van gemeentewege wordt onderzocht of in het gebouw van de technische dienst aan de Zevenheuvelenweg nog ruimte kan worden gevonden voor huisvesting van een deel van het gemeentelijk apparaat; dit zou kunnen betekenen, dat de Werkgroep Milieubeheer Groesbeek t.z.t. moet ontruimen; de werkgroep zal in elk geval van de ontwikkelingen op de hoogte worden gehouden;
7. enkele mededelingen worden aan de werkgroep gedaan over de "Aktie Tankslag" waarmee de gemeente is gestart blijkens een onlangs verschenen artikel in het Gr. Weekblad; bekend is dat ook de provincie Gelderland een dergelijke aktie in voorbereiding heeft; afgewacht zal worden hoe daarop ingespeeld kan worden;
8. de gemeente heeft geen directe invloed op de jacht in het natuurreserveaat "De Bruuk"; dit object staat onder beheer bij het Rijk (CRM) en aangenomen moet worden, dat van daar uit de jachtrechten worden verpacht althans bejagen al dan niet wordt toegestaan; de burgemeester heeft hierop bij de beoordeling van aanvragen om jachtakten geen invloed; die heeft slechts te toetsen of een bejaagbaar terrein van een bepaalde aaneengesloten oppervlakte aanwezig en of de aanvrager aan bepaald omschreven andere eisen voldoet.
9. volgende bespreking op maandag 22 december 1980 om 19.30 uur op het gemeentehuis.

Raadsvergadering van 11 december '80; Algemene beschouwingen

Een korte samenvatting van de uitspraken die gedaan werden door de verschillende partij-vertegenwoordigers.

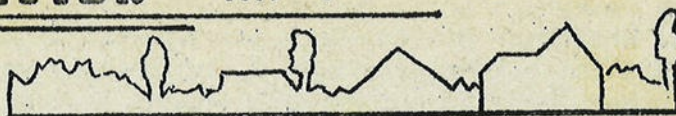
CDA: Vuilverwerking: - voor vuilverwerking regionaal in de Weurtse polder,
- in eerste instantie gecontroleerd storten rekening houdend met methoden van verbranding en recycling,
- voorlopig uitbreiding huidig stort.

GVP: Groenvoorziening:
Bewoners/gebruikers mee verantwoordelijkheid laten dragen over groenvoorzieningen. Wel oppassen dat minder geld niet inhoud: minder of geen groen.

VVD: Vuilverwerking: - voor uitbreiding huidige stortplaats.
Groenvoorziening: - meer praktijk-mensen betrekken bij aanleg; - groen aanleggen dat minder onderhoud nodig heeft;
- kleine plantsoentjes aan particuliere tuinen toevoegen.

PPR: Verkeerslichten: - verkeerslichtinstallatie is door buro Van de Wolf grootschalig aangepakt met te weinig aandacht voor fietsers en voetgangers.
Bestrijdingsmiddelen: - chemische bestrijdingsmiddelen zouden op den duur nog wel eens duurder kunnen uitvallen dan onderhoud door mensenkracht (denk aan gezondheid van bewoners en mensen die de produkten maken).
Vuilverwerking: - niet alleen uitbreiding huidig stort, maar ook tuinafval, straatveegsel, marktafval, afbraakhout en overig houtafval verwerken in bijv. zandafgraving in de But.

MILIEU - POLITIEK - MILIEU

PvdA: Groenvoorzieningen: - groen met minder onderhoud aanleggen, maar niet te eenzijdig groen; - inschakelen bevolking is het overwegen waard.

Vuilverwerking: - baart zorgen....

GBG: Groenvoorziening: - voor betere beheersing kosten van groenonderhoud.

Konkluderend: in de algemene beschouwingen hebben de diverse partijen weinig aandacht besteed aan milieubeheer; van enig beleid in deze viel nergens iets te lezen.

Verslag van de bespreking met de Werkgroep Milieubeheer Groesbeek op 22 december '80 op het gemeentehuis te Groesbeek.

WMG: H. de Jong
J. de Valk
A. de Jong

Gemeente: G.M.Nillessen, wethouder
G.J.de Leeuw, afd. AZ

1. Endurorit

Wethouder Nillessen deelt mede, dat voorlopig een eenmalige toestemming is verleend. De ervaringen, die hiermede worden opgedaan zullen bepalend zijn of in de toekomst opnieuw toestemming zal worden verleend. De WMG betreurt het, dat hierover geen overleg is geweest. Het gaat om een niet gering aantal deelnemers van 200-300 motoren. De WMG is tegen dit soort activiteiten. Bovendien is vernomen, dat in de toekomst ook het nederlands kampioenschap in Groesbeek verreden zou worden.

Na afloop van de wedstrijd zal de WMG een verslag van bevindingen maken. Voorts wordt afgesproken dit soort zaken in de toekomst vooraf met de WMG te bespreken.

2. Stortplaats Dukenburg

De gemeente overweegt een uitbreiding van de vuilstortplaats in de Dukenburg, zulks in afwachting van de regionalisering van de vuilverwerking. Over een mogelijke uitbreiding is van gemeentewege al overleg gevoerd met de Prov. Plan. Dienst en Prov. Waterstaat. Een toekomstige uitbreiding zal met zorg moeten worden aangepakt. Ook van de zijde van de provinciale vertegenwoordigers is men van oordeel, dat eerder moet worden gedacht aan uitbreiding van een bestaande stortplaats, dan dat naar nieuwe lokaties wordt uitgezien.

De WMG vraagt zich af of alle alternatieven wel voldoende onderzocht zijn, bijv. afvoer naar elders. De gemeente ziet geen mogelijkheden voor afvoer naar elders, bijv. via de VAM.

3. Middengebied

De WMG is van mening dat de gemeente onjuist heeft gereageerd op de opvattingen van de Werkgroep Milieubeheer Stadsgewest Nijmegen over de bebouwing van het "Middengebied". Ook deze mensen werken vanuit een innerlijke overtuiging en dat moet worden gerespecteerd. Van de zijde van de gemeente vertegenwoordigers wordt opgemerkt, dat ten aanzien van de bebouwing van het "Middengebied" van een weg terug geen sprake kan zijn. Het is de opdracht van de gemeente alle belangen af te wegen. Daarbij speelt een adequate huisvesting van de Groesbeekse bevolking een grote rol. Een stagnatie met het "Middengebied", bijv. als gevolg van beroepsprocedures kan het gemeentebestuur weleens dwingen naar nood-oplossingen te zoeken, hetgeen veel funester kan zijn.

De WMG spreekt de hoop uit, dat het zal lukken de woningen in het "Middengebied" blijvend te bestemmen voor de Groesbeekse woningzoekenden. Vooral nog bestaat daarover enige twijfel, gezien de grond- en bouwkosten.

4. Huisvesting WMG

Het moet niet onwaarschijnlijk worden geacht, dat de WMG t.z.t. geen gebruik meer kan maken van een gedeelte van het gebouw aan de Zevenheuvelenweg (kantoor gemeentewerken), omdat hier huisvesting moet worden gevonden voor andere gemeentelijke diensten. Daarvoor is de gemeente primair verantwoordelijk. Definitieve beslissingen zijn hierover overigens nog niet genomen. De WMG zal aan het gemeentebestuur een programma van gewenste ruimten aanbieden. Daarbij wordt gedacht aan een vergaderruimte, WC, keukentje, stencilkamer en tentoonstellingsruimte.

5. Onkruidbestrijding

De WMG merkt op, dat de bodemverontreiniging in Nederland veront- rustende vormen heeft aangenomen. De WMG pleit ervoor geen onkruid- bestrijdingsmiddelen meer te gebruiken. Het schadelijke effect zal wellicht groter zijn dan het nut. In Groesbeek is extra voor- zichtigheid geboden, omdat het verloop van de bodem en het grond- water moeilijk is in te schatten, als gevolg van het heuvelachtig terrein. Wethouder Nillessen merkt op, dat het gebruik van be- strijdingsmiddelen zo beperkt mogelijk zal zijn. Bovendien is er al eerder gesproken over bepaalde middelen, om het schadelijk effect voor het milieu tot een minimum te beperken.

6. Vuilstort Dekkerswald

De WMG zal de kwestie vuilstort Dekkerswald graag blijven volgen. Juist op deze plaats, in de nabijheid van een waterwingebied, is uiterste voorzichtigheid geboden. Van gemeentewege is hierover inmiddels overleg gepleegd met Prov. Waterstaat. Van die zijde werd het niet zo dramatisch ingeschat. Verwacht mag worden, dat op korte termijn de hinderwetprocedure zal starten.

7. Paddenverslag

De WMG heeft inmiddels aan het gemeentebestuur het rapport aan- geboden "Het overzetten van amfibieën in Groesbeek (1980)". Daarin wordt gekonkludeerd om op drie plaatsen buizen onder de weg aan te brengen als doorgang voor amfibieën. De WMG vraagt of de gemeente bereid is daarin een bijdrage te leveren. Elders zijn met dergelijke doorgangen erg positieve resultaten geboekt. De WMG zal voor dit projekt een afzonderlijke subsidie-aanvraag indienen.

8. Glascontainers

De WMG wil een onderwijsprojekt samenstellen over de gescheiden inzameling van glas nu het aantal glascontainers in de gemeente belangrijk wordt uitgebreid. Gevraagd wordt of de gemeente daar- voor een brochure wil drukken, waarvan de tekst door de WMG is samengesteld. Deze brochure zal worden verspreid op alle lagere scholen in de gemeente, terwijl het onderwijzend personeel zal worden gevraagd om aan gescheiden inzameling van glas in een aparte les aandacht te schenken. Gedacht wordt aan 2000 bro- chures. Bovendien wordt gevraagd om ca. 200 affiches voor winkels en openbare gebouwen.

9. Raican

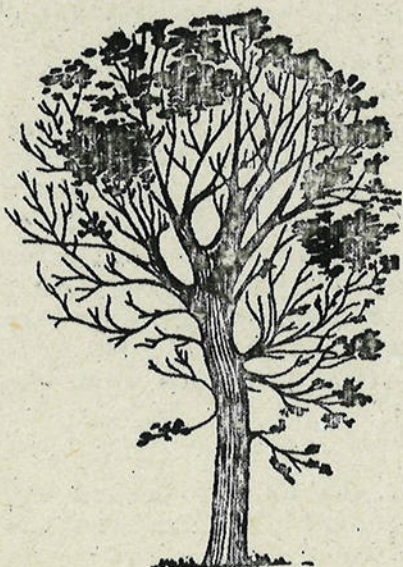
Bij de WMG zijn klachten binnengekomen van stankoverlast bij Raican. Bij het gemeentebestuur zijn dergelijke klachten niet binnengekomen. De WMG is bezig dit te onderzoeken. Het resul- taat hiervan zal worden doorgegeven.

10. Maatschappelijke discussie kernenergie

De WMG herinnert eraan, dat eerder van gemeentewege is toegezegd een discussie c.q. voorlichtingsavond te beleggen over kernenergie. Gevraagd wordt of het gemeentebestuur bereid is zo'n avond te organiseren. Hierop zal nog nader worden terug gekomen. Indien een dergelijke avond wordt georganiseerd zal met de WMG nog overleg worden gepleegd hoe aan een dergelijke avond een zinvolle inhoud gegeven kan worden.

11. Rampenplan

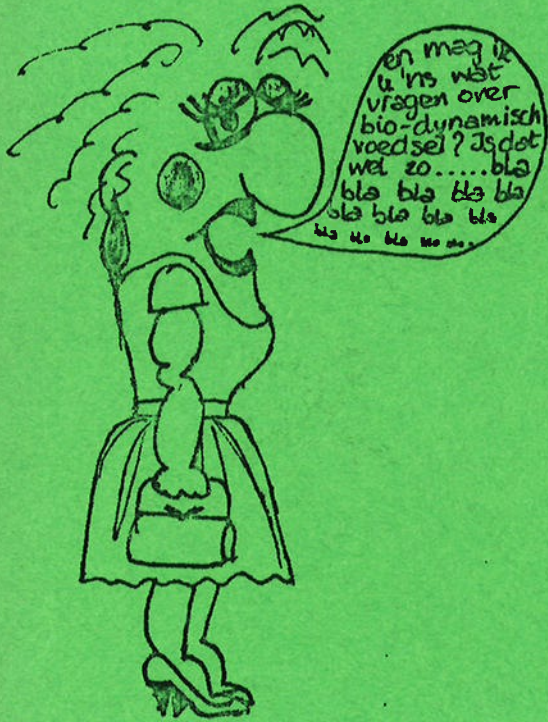
De WMG informeert hoe de stand van zaken is met de voorbereiding van een rampenplan in Groesbeek. In de volgende vergadering zal worden meegedeeld hoe de stand van zaken op dit moment is.

ELKE WOENSDAGAVOND

VRAAGBAAR

VAN HALF 8 TOT 9 UUR - ZEVENHEUVELENWEG 14 - GROESBEEK

Informatie over:

- * hoe word ik actief lid?
- * wat doet de W.M.G.?

Wij hebben uitgebreide dokumentatie.

U bent van harte welkom, dus

op woensdagavond van half 8 tot
9 uur, in onze ruimte aan de
Zevenheuvelenweg, nummer 14.

